

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU
ȘI AL EPISCOPIILOR CLUJ ȘI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorități și străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele și corespondența
se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Festivitățile înseamnă I. P. S. Mitropolit IUSTIN MOISESCU

Vestea că nou alesul mitropolit va fi înscăunat la Sibiu în ziua de duminică, 18 martie a. c., a umplut de bucurie inimile clerului și credincioșilor din întreaga Arhiepiscopie. De aceea vestea aceasta a pus în mișcare nu numai centrul mitropolitan din Sibiu, ci și toate protopopiatele și celelalte centre bisericești din Ardeal și Banat. Cu o săptămână înainte, la Sibiu s-a ținut o ședință comună a Consiliului arhiepiscopesc și Consiliului profesoral, sub presidenția P. C. Părinte vicar T. Belașcu, în care s-a discutat pe larg programul festivităților și s-au repartizat sarcini precise tuturor salariaților dela Arhiepiscopie și Institut. Unii au primit însărcinarea de a se ocupa de pregătirea Catedralei, Reședinței, Institutului Teologic, alții de găzduirea oaspeților, de tipărirea invitațiilor și programelor, de aranjarea mesei, de păstrarea ordinii în Catedrală, de instalarea megafonului, de oaspeții din parohii etc. Astfel că, sub conducerea P. C. Păr. vicar T. Belașcu, a Păr. Rector S. Vlad și a P. C. Păr. Consilieri, fiecare a avut o răspundere precisă, pe care urma să o ducă la bun sfârșit. În fiecare zi se ținea câte o ședință de analiză a muncii desfășurate, dându-se noi directive și luându-se hotărârile cele mai potrivite.

În felul acesta P. C. Părinte Director al Administrației Patriarhale, Ioan Gagiu, care a sosit Vineri, 16 Martie în Sibiu, ca responsabil general — împreună cu P. C. Părinte vicar T. Belașcu — pentru festivitățile înscăunării, a găsit pregătirile în ordine.

Sâmbătă, 17 martie, au sosit în Sibiu: I. P. S. Mitropolit Vasile al Banatului, P. P. S. S. Lor Andrei al Aradului, Nicolae al Clujului și Valerian al Oradei, însoțiți de vicari și câte un consilier. Deasemenea au sosit și reprezentanții celorlalte culte.

Duminică dimineața vin din toate părțile Arhiepiscopiei, protopopi, preoți credincioși, iar din parohiile: Rășinari, Săliște, Poiana, Drăguș, Paloș și Blăjel, grupuri de credincioși în costum național.

Catedrala mitropolitană este neîncăpătoare pentru cei veniți să participe la festivități.

Mulțimi de credincioși umplu curtea și strada din fața Catedralei, de unde vor asculta Sf. Liturghie și cuvântările transmise prin megafone. Afișele prezintă programul festivităților. Iar cele două vitrine ale librăriei, cu fotografii dela alegerea noului Mitropolit și cu

conjurați de un sobor de consilieri, profesori teologi, protopopi, preoți și diaconi dela București, Sibiu și alte centre eparhiale.

Sf. Liturghie se desfășoară cu o strălucire deosebită, impresionând adânc pe credincioși. Răspunsurile sînt date de Corul Catedralei, sub conducerea P. C. Păr. Prof. Gh. Șoima.

Înălții oaspeți la sosirea în gara Sibiu

cărțile și studiile tipărite de profesorul Iustin Moiescu, actualul Mitropolit, dau credincioșilor o primă imagine despre statura și înfățișarea Mitropolitului nostru și despre temeinica lui pregătire teologică.

La ora 7, preoții cu patrafire și studenții teologi se așează în rînd pentru a aștepta pe Înălții Ierarhi, rezervînd totdeauna în Catedrală locul destinat invitaților.

E o zi însorită. Soarele poleește cu argint de lumină întreg orașul, dînd un aspect sărbătoresc și caselor și oamenilor. După zilele de zăpadă și lapoviță, ziua aceasta plină de soare și vestitoare a primăverii, apare ca un simbol al noii arhipăstoriri, care deschide în inimi nădejdele unor realizări deosebite.

După săvîrșirea utreniei, la orele 8,30 începe Sf. Liturghie. Slujesc: I. P. S. Mitropolit Vasile al Banatului și P. P. S. S. Lor Nicolae al Clujului și Valerian al Oradei, în-

La orele 10, Consilierii și profesorii dela Institut, în frunte cu P. C. Părinte Director I. Gagiu și Păr. vicar T. Belașcu, întîmpină în gară pe oaspeții care sosesc cu un tren special dela București.

O mulțime de credincioși sînt în gară și în fața gării.

Din vagon coboară: Domnul Dr. Petru Groza, Președintele Prezidiului Marelui Adunări Naționale, I. P. S. Patriarh Justinian, I. P. S. Mitropolit Iustin, Dl. I. Bărbulescu, Director general în Ministerul Cultelor, I. P. S. Lor Sebastian al Moldovei și Firmilian al Olteniei, P. P. S. S. Lor Antim și Teoctist, vicari patriarhali, etc. Aplauzele spontane ale celor prezenți, mărturisesc simțămintele lor de bucurie. Corul teologilor cîntă: Pre Stăpînul . . .

Președintele Sfatului Popular orășenesc din Sibiu, Dl. C. Niculăiasă, oferă tradiționala pîine și sare și salută pe înălții oaspeți cu următoarele cuvinte:

Înălți oaspeți

Cetățenii orașului Sibiu sînt bucurosi de venirea D-Voastră în orașul nostru.

În numele cetățenilor orașului nostru Vă adresez un călduros „Bine ați venit“.

Noi ne bucurăm de instalarea noului ales al Mitropoliei Ardealului și dorim ca munca Înalt Prea Sfinției Tale să se încadreze în lupta pe care o duc oamenii muncii din țara noastră pentru pace, pentru înflorirea scumpei noastre patrii, Republica Populară Romînă.

Înălți oaspeți

În numele cetățenilor din orașul Sibiu noi Vă asigurăm de tot devotamentul în

munca pentru realizarea sarcinilor trasate de Directivele celui de al II-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român.

P. C. Părinte vicar T. Belașcu, vorbind în numele clerului și credincioșilor din Arhiepiscopia Sibiului, spune următoarele:

Prea distinși și Inalți oaspeți

Mitropolia Ardealului a îmbrăcat haina luminată a bucuriei curate.

În straie de mare sărbătoare sufletească, — Consiliul arhiepiscopesc, clerul și credincioșii vin să întâmpine pe noul Arhipăstor, Mitropolitul Dr. Justin Moisescu, în clipa când descinde în orașul de reședință.

DI. DR. PETRU GROZA, P. F. Patriarh JUSTINIAN, I. P. Sf. Mitropolit IUSTIN și DI. Director general din Ministerul Cultelor IONIȚĂ BĂRBULESCU, la ieșirea din gara Sibiu.

Încă demult — în cele trecute vremi — țara mamă ne trimetea prin modești călugări, pe potecile fără vămi ale Carpaților, — comori de cărți bisericești în grai românesc, bogăție de hrană sufletească, — pînă în satele noastre îndepărtate.

Ei veneau în numele unui ideal de credință în Dumnezeu și în numele iubirii de neam.

Astăzi — țara mamă — prin votul unanim al Colegiului Electoral, trimite Ardealului pe cel dintâi Mitropolit născut dincolo de creasta Carpaților.

El vine în numele aceluiși ideal înalt de credință mîntuitoare și iubire de popor, ca și acești modești precursori.

El vine să poarte cîrja arhierască pe care au purtat-o cu afîta vrednicie Mitropoliții A. Șaguna și Nicolae Bălan — cîrje — despre care un Ierarh ardelean a spus că este grea și la propriu și la figurat.

Cunoscător al idealurilor pentru care poporul nostru a luptat și suferit — sîntem siguri — că veți ține Biserica în curent cu nevoile de viață nouă ale poporului, pentru că după cuvîntul Apostolului: „Tot Arhierul care se ia din popor, pentru popor se pune, spre cele ce sînt către Dumnezeu.“ (Evrei cap. V. v. 1)

Războiul întîi mondial V-a răpit un tată scump. Acest lucru va fi un motiv în plus pentru Inalt Prea Sfinția Voastră de a lupta în numele păcii lui Hristos, în numele păcii evanghelice, ca nici un războiu să nu mai răpească părinți și să lase mulțimi de orfani.

Și mai avem Inalt Prea Sfinție, o nădejde de exprimat: Dacă Mitropolitul Nicolae Bălan a avut rol de făuritor în actul de unificare, apoi noi Vă dorim, ca

Inalt Prea Sfinția Voastră să fiți consolidatorul definitiv al acestui act istoric din Ardeal.

Prezența Prea Fericitului Patriarh Justinian — care timp de aproape opt luni a condus Mitropolia văduvită a Ardealului — îndrumîndu-ne și ferindu-ne de greșeli, prezența Domnului Președinte al Prezidiului Marii Adunări Naționale, a Ministerului Cultelor, ca și a celorlalți Inalți Oaspeți este semnificativă.

Ea vrea să ne arate însemnătatea excepțională a zilei, cînd pe scaunul Mitropoliților Andrei Șaguna și Nicolae Bălan, se instalează sărbătorește un urmaș

de deosebită vrednicie, care să poată continua marile tradiții bisericești și culturale ale celor doi mari înaintași.

Inalt Prea Sfinție, cu această ocazie unică, în numele Consiliului arhiepiscopesc, a preoșimei și poporului, Vă încredințăm de devotamentul nostru neșarmurrit, de ascultarea noastră necondiționată și dragoste filială, — urîndu-Vă să înscrieți pagini de glorie în Istoria Bisericii Ardealului.

„INTRU MULȚI ANI STĂPÎNE!“

La acestea răspunde I. P. S. Mitropolit Iustin tîlmăcind în cuvinte simțite bucuria ce-i copleșește sufletul și gîndurile cu care vine la cîrma Mitropoliei ardelenice:

P. C. părinte vicar,

D-lor reprezentanți ai autorităților locale,

Iubiți credincioși,

Intrînd în cetatea de reședință a Mitropoliei Ardealului, vă aduc cuvîntul Evangheliei, cuvîntul dragostei și al păcii. Vin aici cu inimă de părinte, cu voință fermă de a săvîrși numai binele, cu hotărîrea de a sluji necondiționat sfînta noastră Biserică și scumpa noastră Patrie.

Cunosc trecutul frumos al acestei metropole a ortodoxiei ardelenice. Îmi sînt scumpe numele marilor mei înaintași. Din pildele frumoase ale trecutului, voi făuri o temelie pentru cumpănirea faptelor mele în lumina prezentului și în perspectiva viitorului, pentru binele Bisericii și al Patriei noastre.

Convins de marea chemare ce mi s-a încredințat, convins că lucrarea noastră va fi rodnică în ogorul Bisericii și al Patriei,

Vă îmbrățișez pe toți, cu toată dragostea și vă împărtășesc arhieresci binecuvîntări“.

Corul studenților teologi cîntă: „Intru mulți ani Stăpîne!“ Un grup de studenți în teologie prezintă buchete de flori, expresie a dragostei clerului și credincioșilor noștri.

La Catedrala mitropolitană

Pornim dela gară cu mașinile pe strada principală. De o parte și de alta stau mulți cetățeni ai orașului Sibiu, așteptînd sosirea înalților demnitari ai Statului, Ierarhilor Bisericii și noului Mitropolit. La orele 11 a. m. ajungem la Catedrală, unde ne învîlue mulțimea credincioșilor. Clopotele cîntă cu glas de bucurie: e clipa mare, cînd noul Mitropolit vine în Catedrala mitropolitană, ca să ocupe scaunul încărcat de vrednicii, al Mitropoliei Ardealului.

În ușa Catedralei soborul, care a săvîrșit Sf. Liturghie, în frunte cu I. P. S. Mitropolit Vasile al Banatului și cu P. P. S. S. Lor Nicolae al Clujului și Valerian al Oradiei, întâmpină pe înalții oaspeți cu Crucea și Evanghelia. Corul cîntă imnul patriarhal și imnul mitropolitan. Soborul și înalții oaspeți înaintează pînă în fața sf. altar.

Sînt prezenți, afară de cei amintiți mai sus, și P. P. S. S. Lor Andrei al Aradului Veniamin, Policarp și Teodor, Consilierii Patriarhali: Gh. Soare, Vasile Ștefan, Atanasie Preda, Z. Bilbîie, Stan Dimancea, Z. Mintulescu; Profesorii dela Institutul Teologic Universitar din București: I. Coman, rector, N. Nicolaescu, V. Prelipceanu, D. Stăniloae, L. Stan, N. Chișescu, Gh. Moisescu, O. Bucevschi, N. Balca, D. Fecioru, A. Ciurea, M. Chialda; membrii Adunării Eparhiale (Sibiu), I. P. C. Arhim, I. Dinu, starețul Mînăstirii Sîmbăta cu trei ieromonahi etc.

Ministerul Cultelor este reprezentat prin DI. director general Ioniță Bărbulescu, D. Dogaru, I. Onțan, I. Rodeonu, inspector general șef Neicov, inspector general F. Boboșca, împuternicit regional Duldner, împuternicit raional Gh. Moldovan. Din partea autorităților locale sînt: DI. N. Iorga, Președintele Sfatului popular regional (Stalin), C. Niculăiasă Președintele Sfatului Popular orășenesc Sibiu, I. Tanco, Președintele Sfatului Popular raional Sibiu, Dr. Popovici, Președintele Comitetului de luptă pentru pace (Or. Stalin), V. Roban, Președintele Comitetului de luptă pentru pace din Sibiu ș. a.

Celelalte culte sînt reprezentate prin: Eminența Sa Dr. Fr. Müller, episcopul Bisericii Luterane C. A. din Sibiu; episcopul unitarian din Cluj, Kiss Alexa; episcopul luteran maghiar din Cluj, Ardi Gh.; David Iuliu, delegatul Bisericii Reformate și al episcopului I. Vașarhely; Canonicele Francisc Farago, delegat al episcopiei rom. cat. dela Alba-Iulia și al episcopului Marton Aron; Canonicele Kreiss Emanoil, delegat al episcopiei rom. cat. din București; Dr. Nagy Andraș, rectorul Institutului Teologic protestant din Cluj; Dr. H. Binder, decanul Institutului Teologic luteran din Sibiu etc. E de față și mama noului mitropolit, D-na Maria Moisescu, împreună cu surorile I. P. S. Sale, d-nele Lucreția Brătulescu și Maria Stoica.

Prea Fericitul Patriarh Justinian și I. P. S. Mitropolit Iustin, îmbrăcați în mantii arhieresci, intră și se închină în sfîntul altar. Apoi Prea Fericitul Patriarh Justinian conduce pe I. P. S. Mitropolit Iustin la scaunul mitropolitan. I. P. S. Sfinția Sa urcă în scaunul, ocupat cu afîta vrednicie vreme de 35 ani de marele Mitropolit Nicolae Bălan. Privirile tuturor se îndreaptă spre noul Mitropolit, care binecuvîntează pe credincioși.

I. P. S. Mitropolit Vasile dă binecuvîntarea pentru Te-Deum. După ectenii, se citește Apostolul dela Evrei 13, 17 urm., ca îndemn de a asculta și a ne supune celor mai mari, cari priveghează pentru sufletele noastre și Sfînta Evanghelie dela Ioan 10, 9 urm. în care Mîntuitorul ne spune că El e ușa prin care de va intra cineva se va mîntui, că El e păstorul cel

bun, care-și cunoaște oile și aduce la El și pe acele ce „nu sînt din staulul acesta”. După rugăciunea de mulțumire, citită de I. P. S. Mitropolit Vasile al Banatului, și după otpust, P. S. Antim — vicar patriarhal și secretar al Sf. Sinod — citește Gramata Patriarhală de înscăunare, dată la 17 Martie a. c.

Gramata patriarhală

JUSTINIAN

Din mila lui Dumnezeu, Patriarh al Romîniei,
locțiitor al Cezareii Capadochiei, Mitropolit
al Ungro-Vlahiei și Arhiepiscop al Bucureștilor

Iubitului cler și drept credincioșilor creștini din de Dumnezeu păzita Arhiepiscopie de Alba-Iulia și Sibiu și din Mitropolia Ardealului și tuturor ascultătorilor și cititorilor acestei patriarhicești gramate, har și pace dela Dumnezeu, Părintele din ceruri, iar dela noi binecuvîntare arhipăstorească.

Colegiul Electoral pentru alegerea noului arhiepiscop de Alba-Iulia și Sibiu și mitropolit al Ardealului, pe ziua de 26 februarie 1956, ora 9,30 dimineața, în sala sinodală din palatul Patriarhiei din București.

Acest colegiu, după săvîrșirea slujbei religioase în paraclisul sfintei Patriarhii,

In Catedrala Mitropolitană din Sibiu, la solemnitatea înscăunării
I. P. S. Mitropolit IUSTIN

Se cuvine să facem cunoscut tuturor că Domnul și Mîntuitorul nostru Iisus Hristos a așezat în sfînta Sa Biserică scaune și vrednicii mici și mari și prin trimiterea din ceruri în chipul limbilor de foc a preasfințitului și de viață făcătorului Duh peste sfinții săi ucenici și apostoli, i-a întărit întru propovăduirea cuvîntului Evangheliei Sale, iar prin punerea mîinilor, într-o neîntreruptă înlănțuire dela sfinții apostoli și pînă azi toți slujitorii Bisericii lui Dumnezeu și păstorii turmei lui Hristos, se fac vrednici de a fi părtași aceluorași daruri și haruri.

Ca un smerit urmaș al lor, în dragătoria noastră de Patriarh, văzînd, așa dar, că prin trecerea la cele veșnice a fericitului întru pomenire mitropolit Nicolae al Ardealului, a rămas vacant scaunul de arhiepiscop de Alba-Iulia și Sibiu și mitropolit al Ardealului, îndemnați fiind noi de îndatorirea ce avem de a nu lăsa acea arhiepiscopie lipsită de canonicescul ei cîrmuitor vreme îndelungată, pe temeiul art. 30 lit. G. și 130 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Romîne, am convocat cu adresa noastră nr. 1125 din 13 februarie 1956,

a ales în scaunul vacant, pe Prea Cucernicul preot econom stavrofor profesor Dr. Iustin Moiescu, care s-a arătat vrednic de această chemare prin statornicia sa întru dreapta credință, prin lucrarea fără preget în slujba de profesor de Teologie și de ales cărturar al Bisericii noastre, dînd întru îndeplinirea tuturor însărcinărilor și vrednicilor la care a fost chemat, dovezi de neclintită ascultare față de rînduiele bisericicești și de supunere desăvîrșită față de legile Patriei noastre, Republica Populară Romînă, și de orînduirea ei obștească.

Sfîntul Sinod potrivit art. 10, 130 și 131 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Romîne, examinînd această alegere și făcînd cercetarea canonică a celui ales, în ședința sa din 27 Februarie 1956, a găsit că alegerea Prea Cucerniciei Sale preotul econom stavrofor profesor Dr. Iustin Moiescu în scaunul vacant de arhiepiscop de Alba-Iulia și Sibiu și mitropolit al Ardealului, este făcută cu păzirea tuturor formelor legale și canonice și, constatînd că noul ales întrunește toate condițiunile canonice, i-a conferit rangul ierarhic de arhiereu.

În urma mijlocirii Sfîntului Sinod și la recomandarea Ministerului Cultelor, guvernul Republicii Populare Romîne a propus și Președintele Prezidiului Marei Adunări Naționale a R. P. R. Dr. Petru Groza prin decretul Nr. 104 din 1 martie 1956, a confirmat această alegere.

Prea Cucernicul econom stavrofor profesor Dr. Iustin Moiescu a fost tuns în monahism în sfînta minăstire Cernica de lângă București în ziua de 1 martie 1956, primind apoi rangul de arhimandrit.

După ce s-au săvîrșit toate acestea, în ziua de 15 martie 1956, Prea Cuviosul arhimandrit profesor Dr. Iustin Moiescu a fost hirotonit arhiereu, în catedrala Sfintei Patriarhii cu hramul Sfinții împărați Constantin și Elena, făcîndu-i-se, în această zi, și cuvenita investitură în sala sinodală a palatului Patriarhiei din București, cînd i s-a înmînat de către Ministerul Cultelor Decretul de confirmare, iar de către noi cirja arhipăstorească, de față fiind membrii sinodului permanent al Bisericii Ortodoxe Romîne, înalți dregători ai statului, reprezentanți ai clerului și credincioșilor.

Pe temeiul celor arătate mai sus, al sfîntelor canoane și al prevederilor cuprinse în art. 131 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Romîne, noi emitem această gramată patriarhicească și dăm alesului arhiepiscop și mitropolit, Inalt Prea Sfinției Sale Iustin Moiescu, împuternicire canonică de păstorire ca arhiepiscop al de Dumnezeu păzitei Arhiepiscopii de Alba-Iulia și Sibiu și Mitropolit al Ardealului, cu toate orașele și satele care se țin azi și se vor ține și în viitor de această sfîntă arhiepiscopie, drept mărturie că Inalt Prea Sfinția Sa, fiind înălțat la vrednicia arhierească și dobîndind jurisdicțiunea de arhiepiscop și mitropolit are darul și puterea de a așeza, după rînduiele sfintei noastre Biserici Dreptmăritoare de răsărit și după legile țării: citeși, cîntăreși, ipodiaconi, preoși și protopopi la toate bisericile din Arhiepiscopia Inalt Prea Sfinției Sale, stareși, egumeni și arhimandriși la mănăstiri și a face toate cîte i se cuvin ca ierarh, spre zidirea duhovnicească a turmei sale.

Din parte-i așteptăm ascultare către autoritatea bisericicească și în deosebi către Sfîntul Sinod al Sfintei Biserici Ortodoxe Romîne, precum și lucrare neobosită, înțelepciune părintească, dragoste către turma sa, făcîndu-se tuturor călăuză întru păstrarea neștirbită a dreptei credințe și a datinelor Bisericii noastre străbune.

Așa dar, tuturor celor din cinul preoșesc și călugăresc, precum și tuturor dreptcredincioșilor din de Dumnezeu păzita Arhiepiscopie de Alba-Iulia și Sibiu le recomandăm cu toată căldura și dragostea pe Inalt Prea Sfinția Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul Iustin Moiescu de chiriarh iubit al lor, să-l cunoască și să-l cînstască, plecîndu-i-se cu toată voia și arătîndu-i întru toate împrejurările supunere și ascultare, ca fii sufletești, primindu-l și cînstîndu-l pe arhipăstorul, învățătorul și cîrmuitorul lor duhovnicesc, care este următor sfinților apostoli ai Domnului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos.

Totodată, aducîndu-ne aminte cu bucurie de însuflețirea cu care slujitorii și credincioșii ardeleni din cele două strane au răspuns la chemarea noastră și s-au

înfilnit iarăși la sînul Bisericii mame, folosim acest prilej ca să le arătăm toată prețuirea noastră. Povățuim cu părintească dragoste pe toți dreptcredincioșii din Ardeal, ca sub cîrmuirea noului arhipăstor și sub îndrumarea tuturor celorlalți chiriarhi din Mitropolia Ardealului să întărească și să desăvîrșească unitatea dreptei noastre credințe.

Drept aceea, toți trebuie să stăruie și de acum înainte, în rîvna sfîntă pentru agonisirea mîntuirii și pentru viețuirea în pace și bună înțelegere, ca fii adevărați, ce cred cu statornicie „într-una, sfîntă, sobornicească și apostolească Biserică”.

Cuvîntarea Prea Fericitului Patriarh JUSTINIAN

Domnule Președinte al Prezidiului Marii Adunării Naționale,

Prea onorați Membrii ai Sfîntului Sinod,

Domnule Director General,

Onorată asistență,

Biserica ortodoxă a Transilvaniei: ierarhii, preoșii și credincioșii ei, trăesc în această zi momente solemne și sărbătorești de excepțională însemnătate istorică. De treizeci și șase de ani, Ortodoxia ardeleană n-a mai cunoscut o zi de importanță și strălucire a acesteia, care ne-a unit acum sub cupolele minunatei Catedrale a Sibiului, în jurul scaunului mitropolitan al romînilor ardeleni, pe treptele căruia a urcat astăzi noul arhipăstor: Inalt Prea Sfinția Sa Justin Moisescu. Atunci, pe scaunul acesta a fost întărit născădeanul Nicolae Bălan, tînăr profesor de teologie, cunoscut în toată Transilvania pentru cultura sa teologică; acum, în locul aceluia pe care Dumnezeu l-a chemat la Sine vara trecută, am împuternicit ca mitropolit al acestor finuturi pe muscelianul Justin Moisescu, el însuși pînă ieri, profesor de teologie, prețuit pentru pregătirea, onestitatea științifică și valoarea lucrărilor sale din domeniul patristic și biblic. Conducerea supremă a Bisericii noastre strămoșești este încredințată că Pronia divină a chemat la cîrma Ortodoxiei ardeleni pe cel mai potrivit și mai de nădejde dintre clericii de astăzi ai Bisericii noastre. Cu astfel de convingeri întîmpinăm, acum, așezarea Arhiepiscopului Iustin pe jeșul mitropolitan al marilor lui înaintași: Andrei Șaguna și Nicolae Bălan.

Intr-o zi ca aceasta atît de potrivită mărturisirilor, nu pot ascunde strîmtorarea în care ne-am aflat cînd Mitropolitul Nicolae Bălan, vrednicul păstor al Bisericii din Ardeal trecea pe neașteptate dincolo de pragul acestei vieți, căci ierarhul acesta păstorise Biserica Transilvaniei timp de trei decenii și jumătate, cu afîta înțelepciune și vigoare, încît plecarea lui dintre noi a pus la grea încercare factorii bisericesti de răspundere cu privire la aflarea successorului său. Am lăsat să treacă de atunci mai bine de șase luni. In dezlegarea problemelor mari, timpul este totdeauna un bun sfătuitor; iar dreapta și nepărtinitoarea lui povățuire ne-a dus la alegerea părintelui profesor universitar

Și astfel, cu un cuget și cu o inimă să preamărim pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfințul Duh, Treimea cea de o ființă și nedespărțită. Amin!

Dată în reședința noastră din București, astăzi 17 martie, anul mîntuirii una mie nouă sute cincizeci și șase.

[ss] † Justinian
Patriarhul Romîniei

Indată ia cuvîntul Prea Fericitul Patriarh Justinian, care face o caracterizare a Bisericii Ortodoxe ardeleni și recomandă noului Mitropolit să pășească pe urmele marilor lui înaintași.

Justin Moisescu, personalitate cu aleasă pregătire teologică, temeinic orientat în toate problemele pe care le ridică lumea noastră contemporană.

De obîrșie țărănească, fiului învățătorului din Cîndeștii Muscelului i-a fost dat să lupte cu asprile vieții din frageda vîrstă a copilăriei; nu avea decît șapte ani, cînd tatăl său a murit eroic pe unul din cîmpurile de luptă ale primului război mondial.

Lipsit de oblăduirea tatălui, tînărul Iustin Moisescu și-a început pregătirea teologică în seminarul de orfani dela Cîmpulung, cititorie a Patriarhului ardelen Miron Cristea — și toată formațiunea sa ulterioară pe tărîmul științific al disciplinelor teologice o datorește atenței vegheri a acestui mare suflet. Este licențiat în teologie al Facultății din Athena; urmează cursuri de specializare la Universitatea din Strasbourg, se reîntoarce la Athena pentru a-și susține teza de doctorat; este numit profesor la Seminarul Nifon din București — și pornește pe drumul carierei universitare ca profesor la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Varșovia, de unde a trecut apoi în învățămîntul teologic universitar din țară.

Onorată asistență,

Biserica Ortodoxă a Transilvaniei s-a dezvoltat în condițiuni de vitregie istorică, necunoscute decît în parte de Biserica din Principate; dar tot ceea ce a fost aci organizare bisericască și puls de viață religioasă și-a avut izvorul în sudul și răsăritul Carpaților. Cea dintîi episcopie ortodoxă a romînilor ardeleni este întemeiată de Voevodul moldovean Ștefan cel Mare, la Vad — unde el construiește o biserică existentă și astăzi, iar hirotonia întru arhieru a noului Vlădică este săvîrșită de mitropolitul din Suceava. Și cea dintîi mitropolie ortodoxă a romînilor de peste munți este întemeiată de Voevodul muntean Mihai Viteazul după cucerirea Ardealului, — hirotonia întru arhieru a Vlădicăi Ioan dela Prislop, înfîtiul mitropolit, săvîrșindu-se în Catedrala mitropolitană a Țării Romînești. Soarta Bisericii ortodoxe a Transilvaniei nici nu poate fi desprinsă de aceea a Bisericii-Mame din sudul și răsăritul Carpaților, căci munții aceștia n-au fost niciodată zid despărțitor între frați, ci coloana vertebrală a neamului romînesc.

Biserica Ortodoxă Romîna și-a împletit soarta cu aceea a poporului nostru, fiind un factor esențial al încheșării și structurii noastre etnice. Aceasta explică taina pentru care „unirea” cu Roma papală n-a fost acceptată niciodată integral de norodul ortodox al Ardealului. El și-a păstrat de-alungul celor două sute cincizeci de ani aceeași rînduială liturgică și aceeași „Mărturisire de Credință” cu Biserica Ortodoxă a Răsăritului.

Onorată asistență,

N-am spus cu aceasta totul despre Biserica ortodoxă ardeleană, în ceasul în care frînele ei trec în mîinile tinere ale noului Mitropolit Iustin Moisescu. Pentru aceea, vom aminti din trecutul ei de luptă și de suferințe cîteva sfînte icoane care au strălucit în cununa ei, pilde vii care vor inspira activitatea de mîine a Inalt Prea Sfinției Sale.

Mă gîndesc în primul rînd la Ilie Iorest, călugărul putnean — și la Sava Brancovici, bănășeanul închinoviat la Mînăstirea Comana din Vlașca, amîndoi primind harul arhieriei din mîinile mitropolitului Țării Romînești, păstorind cu vrednicie în cetatea Albei-Iulia, dar pătîmind pentru „legea ortodoxă”. Ei se numără acum în cetele sfinților biruitori — și în toamna trecută le-au fost inchinate zile de prăznuire obștească, în cadrul proclamării solemne a canonizării lor.

Mă gîndesc apoi la Arhimandriții Visașion Sarai și Sofronie dela Cioara, la țaranul Oprea Miclăuș și alți pătîmitori, organizatori iscusii ai unor puternice curente de opinie împotriva „unirii” silnice cu Roma, numărîndu-se și ei în cetele sfinților biruitori.

Mă gîndesc la marele Andrei Șaguna, cititorul reînființatei mitropolii de Alba-Iulia și Sibiu și autorul „Statutului Organic” prin care s-a păstrat vie credința strămoșilor.

Și nu pot uita pe ultimul mitropolit, ierarhul-cărturar Nicolae Bălan, mare om de știință teologică, organizator al Bisericii în spiritul înouitor al vremii și patriot luminat.

Inalt Prea Sfințite Mitropolit Iustin,

Bunul Dumnezeu și-a unit vrea cu aceea a Măritului Colegiu Electoral Bisericesc și te-au ales să ocupi scaunul de conducător spiritual al Ardealului. Sfîntul Sinod și Conducerea Supremă a Statului au întărit această alegere, iar mie îmi revine plăcuta misiune să-ți încredințez toate împuternicirile ce se cuvin rangului ierarhic al Inalt Prea Sfinției Tale în aceste locuri.

Incepînd de astăzi, ești păstorul direct al Arhiepiscopiei Sibiului — și mitropolit peste încă două episcopii sufragane: Clujul și Oradea. Îți este dat să fii conducător de suflete peste un popor evlavios prin temperament, care a știut să probeze credința sa religioasă chiar în focul unor lupte din cele mai grele. Fii „păstorul cel bun, care sufletul său își pune pentru oi” — după pilda bunului Păstor Iisus Hristos

Pînă acum, în „tinda Bisericii”, ai fost profesor la catedră, stăpînit de pasiunea studiului biblic al Noului Testa-

ment. Astăzi intri în „Sfînta Sfintelor“ acestei mitropolii ardelene — și ca mare arhieru al lui Iisus Hristos îți este dat nu numai să cultivi sufletele oamenilor, ca pînă acum, dar să le și mîntui. Apropie-te de toți cu înțelegere de părinte — și caută de te identifică cu durerea și aspirațiile fiecăruia, căci „ai fost uns să binevestești săracilor — și trimis ai fost să tămăduiești pe cei zdrobiți cu inima“.

Ca mitropolit al Ardealului, ești primul ierarh al Bisericii noastre, care îți vei întretăia drumurile cu căpeteniile bisericești ale celor mai multe din cultele religioase existente în cuprinsul patriei noastre comune. Intinde fiecăruia o mînă caldă și frățească, de înțelegere și prietenie, de respect pentru credința religioasă a altora, în spiritul străvechii înțelepciuni a poporului care spune: „Fiecare cu legea lui“.

Ridicat din rîndurile țărănimii muncitoare cunoști obida din trecut a neamului și nu-ți sînt străine vrerile pentru ziua de astăzi. Apleacă-ți urechea spre bătăile inimii acestui popor și ajută-l să-și făurească o viață mai bună, îndrumînd pe clericii Mitropoliei pe care o păstorești, să fie vrednici purtători de lumină pe drumurile noi ce se croiesc acum pentru cei mulți și trudnici.

Ți-ai pierdut tatăl în primul război mondial, iar amintirea mamei cernite din casa copilăriei și suferințele proprii ce-a trebuit să înduri ca orfan îți vor da tăria trebuitoare de a lupta pentru triumful păcii în lume, în numele Mîntuitorului nostru Iisus Hristos „Domnul Păcii“.

Iar eu păstorind vremelnice Mitropolia Ardealului, străduindu-m-am să nu pierd pe niciunul din cei ce-au fost sub ascultarea mea — și acum îi încredințez pe toți rugăciunilor Inalt Prea Sfinției Tale, „ca toți să fie una, precum și noi una sîntem“.

Ești chemat să desăvîrșești reîntregirea Bisericii ardelene — vis împlinit în toamna anului 1948, prin vrerea liber manifestată a clerului și credincioșilor foști greco-catolici.

Inima Inalt Prea Sfinției Tale să se lipească de această sfîntă misiune și rîvna pentru împlinirea ei să nu te părăsească niciodată.

În numele Sfîntului Sinod și al meu personal, îți doresc păstorie pașnică, într-un îndelungare de zile, încărcată de frumoase roade duhovnicești, sub oblăduirea Atotmilostivului Dumnezeu.

Intru mulți ani, Inalt Prea Sfințite Mitropolit Iustin!

Prea Fericitul Patriarh Iustinian și I. P. S. Mitropolit Iustin își strîng mîinile și își dau sărutarea frățească. Credincioșii cîntă împreună cu corul: „Intru mulți ani Stăpîne!“.

D-l Director general I. Bărbulescu reprezentînd Ministerul Cultelor, vorbește în numele Guvernului, evidențiind libertatea și egalitatea cultelor în R. P. R. și îndrumînd pe noul Mitropolit să continue colaborarea cu toate cultele în lupta pentru pace și în sprijinirea muncii poporului pentru o viață mai bună.

Cuvîntarea D-lui Director General

I. N. Bărbulescu

Inalt Prea Sfințite Patriarh,
Inalt Prea Sfințiti Mitropoliți,
Prea Sfințiti Episcopi,
Onorată asistență,

În numele Guvernului Republicii Populare Romîne, felicit Biserica Ortodoxă Romînă cu prilejul instalării Inalt Prea Sfinției Sale Iustin Moisescu în scaunul de Arhiepiscop de Alba-Iulia și Sibiu și de Mitropolit al Ardealului.

Alegerea cu unanimitate de către Colegiul Electoral Bisericesc a Inalt Prea Sfinției Sale dovedește încrederea și aprecierea de care se bucură; dovedește grija forurilor conducătoare ale Bisericii Ortodoxe Romîne, de a așeza în scaunul Mitropoliei Ardealului, care a fost cinstit de răposatul mitropolit Nicolae Bălan și de alți ierarhi de seamă, un cărturar cu o aleasă pregătire culturală și teologică.

Gîndurile exprimate de către Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Iustin Moisescu în ziua cînd a fost ales, dovedesc înțelegere deplină din partea Inalt Prea Sfinției Sale a răspunderii care i s-a încredințat de a păstori cu dragoste și cu grijă pe toți credincioșii azi contopiți într-o singură Biserică ortodoxă ardeleană.

Situația în care Inalt Prea Sfinția Sa Justin Moisescu își începe azi păstoria în Ardeal se deosebește fundamental de cea din trecutul nu prea îndepărtat.

În trecut, regimurile de exploatare au provocat friecțiuni religioase și vrajbă între naționalitățile conlocuitoare, prin cultivarea naționalismului șovin.

Astăzi, în regimul nostru de democrație populară s-a statornicit un climat nou de egalitate și libertate pentru toți fiii poporului muncitor, indiferent de rasă, naționalitate sau credință religioasă.

Cuvîntarea Prea Sfințitului Episcop

Nicolae al Clujului

Domnule Președinte al Prezidiului Marii Adunări Naționale,

Prea Fericite Părinte Patriarh,
I. P. Sfințiti și P. Sfințiti Membri ai Sfîntului Sinod,

Onorată asistență și iubiti credincioși,

Cei ce am fost de față la alegerea noului Mitropolit al Ardealului am simțit cum ne tresaltă inimile de bucurie cînd am văzut că această alegere s-a făcut cu unanimitatea voturilor exprimate. Bucuria acestei alegeri unanime, aflată în mijlocul clerului și a poporului dreptcredincios din Mitropolia Ardealului, a stîrnit la rîndul ei un val de justificată bucurie.

După ce alegerii i s-au dat legiuitelencuviințări și aprobări, noul ales Păr. Prof. Dr. Iustin Moisescu a primit în 15 ale lunii acesteia și darul arhieriei, iar azi, bunul Dumnezeu ne-a învrednicit să se îplinească bucuria noastră, a clerului și a poporului dreptcredincios din Arhiepiscopia ort. rom. de Alba-Iulia și Sibiu —

În acest regim de egalitate și deplină libertate, cultele din țara noastră au pornit pe drumul bunei înțelegeri inter-confesionale și al respectului reciproc. Nu ne îndoim că Inalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul Iustin Moisescu, se va strădui să aducă o nouă și prețioasă contribuție pe această cale.

Toți fiii patriei noastre, romîni și minorități naționale, depun astăzi o muncă susținută pentru construirea unei vieți mai bune și a unui viitor fericit. Cu aceeași hotărîre ei sînt încadrați în marele front al apărătorilor păcii din lumea întregă.

Biserica Ortodoxă Romînă, ca și celelalte culte din patria noastră, s-a încadrat de la început în rîndurile luptătorilor pentru pace.

Ne exprimăm speranța că și pe această latură a apărării păcii, Inalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul Iustin Moisescu, împreună cu întreg clerul ortodox ardelean, va depune noi și fructuoase strădanii și va merge astfel pe drumul adevăratelor interese ale poporului nostru muncitor, identificîndu-se cu înaltele sale aspirații, așa cum de multe ori în trecut Biserica ortodoxă ardeleană a făcut-o.

Inalt Prea Sfințite Mitropolit,

Astăzi cînd primiți acest post de înaltă răspundere, în numele Guvernului, Vă felicit, Vă doresc viață îndelungată și Vă urez să strîngeți în jurul Inalt Prea Sfinției Voastre pe toți slujitorii altarelor, îndrumîndu-i să sprijine năzuința spre progres a poporului nostru.

Vă urez să aveți bucuria unor roade îmbelșugate, în activitatea Inalt Prea Sfinției Voastre, în slujba credincioșilor Bisericii ortodoxe ardelene și a scumpei noastre Patrii.

Dl. Director general I. Bărbulescu și I. P. S. Mitropolit Iustin își strîng mîinile. Corul cîntă: „Intru mulți ani . . .“

În numele episcopilor sufragane grăește P. S. Nicolae al Clujului.

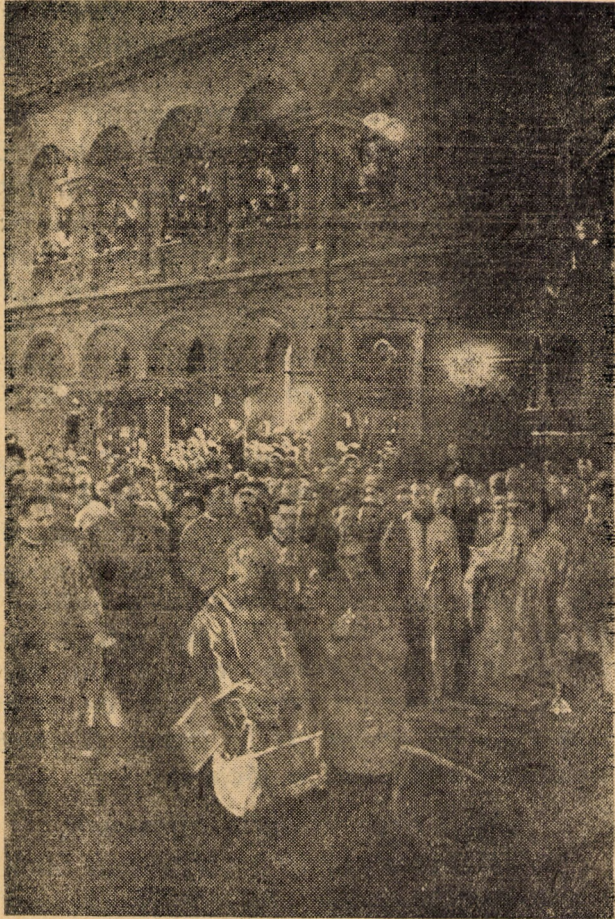
și a întregii obște ortodoxe din Mitropolia Ardealului — de a-l vedea aici pe noul arhipăstor în cetatea de scaun a Mitropoliei Ardealului pentru a fi așezat în jețul de întii stătător al Bisericii noastre din aceste părți ale țării romînești de către însuși Prea Fericitul Patriarh Iustinian.

Obîrșia obștești bucurii pe care o simțim cu toții o găsim în împrejurarea că bunul Dumnezeu a înzestrat pe I. P. S. Iustin al Ardealului cu o cunună de însușiri, care îi va îmbia puțința de a cîrmui cu vrednicie deplină Biserica ortodoxă romînă din Mitropolia Ardealului, către scopurile ei firești: fericirea pămîntească și veșnică a poporului dreptcredincios, slujirea devotată a sfintei noastre Biserici și înălțarea Patriei noastre iubite.

Din această cunună de însușiri, desprindem două deosebite: Mitropolitul nostru este tinăr, iar tinerețea chiamă la luptă și duce la izbîndă. Insufleșirea cu care sîntem încredințați că va vesti cuvîntul Domnului cu vreme și fără vreme, va

aprinde în inima clerului și poporului drept-credincios focul iubirii de Dumnezeu și al dragostei de frate, virtutea în care se adună toate poruncile Evangheliei lui Hristos.

In al doilea rând, Mitropolitul nostru este un om învățat, are învățătură multă, adunată nu cu puțină osteneală la înalte

P. S. NICOLAE al Clujului vorbește în numele Episcopilor sufragane

școli din țară și de peste hotare, împrejurare care îi va fi iarăși de neprețuit folos în lucrarea sa arhipăstorească, spre care purcede astăzi ca Mitropolit al Ardealului.

Va veni cu vremea în ajutorul celor două însușiri de pînă acum experiența,

Cuvîntarea I. P. S. Iustin Moisescu

Domnule Președinte al Prezidiului Marii Adunări Naționale,

Prea Fericite Părinte Patriarh,

I. P. Sfințiți și P. Sfințiți Membrii ai Sfîntului Sinod,

Onorată asistență și iubiți credincioși,

Urcînd treptele scaunului de Arhiepiscop de Alba-Iulia și Sibiu și de Mitropolit al Ardealului, Crișanei și Maramureșului, cu adîncă smerenie îmi îndrept primul meu gînd către prea milostivul Dumnezeu, cerîndu-i putere și înțelepciune pentru păstoriarea dreptmăritorilor creștini din această eparhie și rugîndu-L, cu cea mai adîncă vibrație a inimii pe care am simțit-o vreodată, să binecuvinteze înfierea pe care mi-o dă astăzi Biserica din Ardeal.

Venind aici de dincolo de munți, aș vrea să pot aduce cu mine omagiul și recunoștința plaiurilor mele natale, pentru toată acea falangă strălucită de prelați, de cărturari și de luptători, pe care veac după veac Ardealul i-a dat istoriei Bisericii și Patriei noastre.

pe care nu i-o poate da nici tinerețea, nici învățătura cărților, ci numai izbeliștile vieții.

Inalt Prea Sfințite Părinte Mitropolit Iustin,

Veniți în Ardeal, în mijlocul unui popor cu tradiții de luptă pentru dreptate și libertate.

Poporul nostru a fost un popor iubitor de pace din naștere. El nu a dorit nici în trecut să se bată cu nimeni. Dacă s-a bătut totuși a făcut-o silit de oameni. El nu voiește să se bată nici azi cu nimeni și dacă se va bate vreodată n-o va face decît pentru apărarea păcii zidite pe dreptate și libertatea sa și a tuturor popoarelor pămîntului deopotrivă.

In duhul acestui fel de luptă și-a trăit neamul nostru viața de veacuri și tot așa creștinește dorește să și-o trăiască și de aici înainte. O mai deplină mîngăiere decît conștiința acestui adevăr și un mai puternic ajutor decît cel izvorît din această conștiință nu puteți găsi Inalt Prea Sfințite Părinte, decît la bunul Dumnezeu.

Știm că Lui vă veți adresa în rugăciunile I. P. S. Voastre ori de cîte ori vă veți găsi la o cumpănă mare. Noi frații mai mici din rîndurile clerului și ale poporului deopotrivă vă vom înconjura totdeauna cu dragoste desăvîrșită și vă vom îmbia neputinciosul nostru ajutor totdeauna.

Vă asigur de acest lucru în numele eparhiilor sufragane ale Vadului, Felea-cului și Clujului și Oradiei“.

P. S. Nicolae al Clujului și I. P. S. Mitropolit Iustin își dau îmbrățișarea frățească, iar corul cîntă: „Pe Stăpînul . . .“.

Urmează răspunsul I. P. S. nostru Mitropolit Iustin, care cuprinde un întreg program de activitate chiriarhală.

Aș vrea, deopotrivă, să pot aduce un semn al acelei iubiri și prețuiri unanime pe care suflarea romînească de pretutindeni o are pentru vrednicul și înțeleptul popor ardelean.

Nimic nu-mi face atît de scumpă răspunderea cu care din această clipă îmi contopesc viața pentru totdeauna, ca gîndul de a fi și eu un grăunte de nisip în acel meterez al istoriei, care a cimentat și a păstrat neîntinată credința ortodoxă și dragostea de patrie în această parte a țării noastre.

Veacuri în șir din scaunul Mitropoliei Ardealului vlădici harnici și luminați au sădit în sufletele credincioșilor cucernicia și patriotismul, dragostea de carte și de ogoare, năzuința spre libertate și propășire. Chipuri de ierarhi ca Eftimie de la Neamț, ca înțeleptul Ghenadie, ca Ioan de la Prislop, ca Sf. Iorest, ca marele cărturar Simion Ștefan, — de la a cărui moarte se împlinesc 300 de ani —, ca mărturisitorul mucenic Sava Brancovici, apoi ca Vasile Moga, ca Andrei Șaguna — reîntemeietorul Mitropoliei Ardealului și ca vrednicul meu înaintaș Nicolae Bălan, vor rămîne pururea făclii scumpe,

care au lucrat cu rîvnă la înălțarea ortodoxiei romînești.

Va fi pentru mine o înaltă datorie de conștiință de a cinsti această moștenire, luînd pilde din gîndurile curate și din faptele drepte ale marilor mei înaintași.

Biserica din Ardeal — una din cele mai viguroase ramuri ale ortodoxiei noa-

I. P. Sf. Mitropolit IUSTIN cu mama I. P. Sf. Sale

stre, și-a dăruit ființa în condițiile grele de viață a poporului sub stăpînirea principilor feudali, a imperiului habsburgic și a regimului de nedrepte orînduiri sociale dintre cele două războaie mondiale. Deseori prigonită în trecutul mai îndepărtat ori frămîntată în vremurile mai noi, ea și-a păstrat totuși ființa ei curată, înfățișîndu-se ca instituție strîns legată de popor și ca făclie a ortodoxiei.

Identificîndu-se cu năzuințele înalte ale fiilor ei, Biserica Ardealului a sprijinit luptele lor pentru libertate și propășire. Iar pentru a-și pregăti clerul și pentru a lumina pe credincioși, Biserica Ardealului a creat așezăminte de lumină, făcîndu-se pildă pentru întreaga Biserică din țara noastră.

Pe aceste căi ne vom strădui neîncetat să îndrumăm mai departe Biserica Ardealului.

Cu un sentiment de supremă împăcare exprim aici bucuria de a găsi în Ardeal, în momentul urcării mele pe acest scaun arhiepiscopesc o biserică întregită, prin înțelepciunea clerului și credincioșilor ei. De fapt unitatea sufletească a romînilor din Ardeal n-a fost niciodată frîntă, iar duhul ortodoxiei n-a fost aici întunecat de infiltrații substanțiale eterodoxe. Despărțirea ortodocșilor în așa numitele două strane, determinată de condițiile istorice ale veacurilor trecute, n-a afectat glasul adînc al conștiinței ortodoxe. Din această pricină, de îndată ce suflul unei reale libertăți a adiat peste plaiurile patriei noastre — ascultînd chemarea P. F. Patriarh Justinian și a fericitului întru adormire Mitropolitul Nicolae Bălan, în anul 1948 — credincioșii al căror suflet

nu se înstrăinase de vechea lege strămoșească, clerici temeinic pregătiți și cărturari de seamă animați de un cald patriotism au venit să întărească Biserica ortodoxă și să strângă unitatea poporului în mijlocul căruia sfânta noastră Biserică își desfășoară lucrarea ei mîntuitoare.

Astăzi în fața altarelor Bisericii din Ardeal se închină toți fiii ei. Amintirea celor 250 de ani de despărțire se șterge treptat pe măsură ce poporul nostru pășește înainte pe calea care duce la o viață mai bună, mai fericită, în minunata noastră Patrie.

Pentru a izbîndi în lucrarea mea mă voi strădui să aud din mine însumi ca și din afară glasul adevărului și al dreptății, să-mi supun voința legilor lui Dumnezeu și legilor vieții. Cu tradițiile frumoase și cu vrerile drepte ale clerului și credincioșilor din Ardeal mă voi identifica în întregime, străduindu-mă să păstrez pe cele dintii și să dau viață celorlalte. Imbrățișându-mi fiii duhovnicești cu toată căldura sufletului meu, voi sta în mijlocul turmei mele binecredincioase cu inima deschisă, pentru a simți cât mai aproape bătăile inimilor lor. Mă voi face tuturor toate, în bucurii și necazuri, pentru a putea grăi într-un glas cu marele apostol Pavel: „Cine este slab și eu să nu mă simt slab cu el? Cine se zdruncină în credință și eu să nu mă aprind de focul lui?” (II Cor., XI, 29).

Nădăjduiesc să mă arăt vrednic de increderea ce mi s-a acordat, gîndindu-mă în chip cu totul deosebit la împrejurările prielnice în care se desfășoară viața religioasă din Patria noastră. Deplina libertate religioasă a tuturor cultelor, — constituită prin Constituția țării, constituie climatul favorabil desfășurării lucrării de păstor în Biserică.

La rîndul nostru, încadrați deplin în adevăratul spirit al ortodoxiei, care structural este favorabilă progresului, împreună cu clericii și cu credincioșii noștri, alături de clericii și credincioșii celorlalte culte religioase, vom sprijini din toate puterile noastre zidirea vieții celei noi în scumpa noastră Patrie.

Totodată ca ierarh al Bisericii ortodoxe din Ardeal înțeleg să respect învățăturile de credință și formele de viață ale celorlalte culte religioase.

Prețuiesc deopotrivă comorile de cultură pe care națiunile conlocuitoare le-au acumulat, în cursul vremii prin capacitatea lor de creație, precum și contribuția pe care o aduc ele în desfășurarea vieții noastre obștești.

De aceea, fiind gata spre tot lucrul bun, după cuvîntul Sfîntului Apostol Pavel, întind mîna frățească tuturor cultelor religioase din Ardeal, pentru colaborare în tot ceea ce poate constitui un bun comun al credincioșilor noștri, al poporului nostru, al Patriei noastre.

Pe toți ne stăpînește dorința de a trăi într-o lume pașnică, eliberată de obsesia războaielor și a distrugerilor. Nimic nu este mai tolositor, nimic nu este mai adevărat, nimic nu este mai drept, mai aproape de sufletul omului ca năzuința spre pace. Totodată nimic nu este mai înalt și mai sfînt, în învățătura creștină ca porunca păcii. Fiindcă, dacă mîntuirea însăși nu este decît împăcarea omului căzut cu Dumnezeu, prin jertfa lui Hristos,

și ca urmare, înscăunarea liniștii în sufletele credincioșilor și statornicirea bunei înțelegeri între oameni și popoare, iar Mîntuitorul însuși ca săvîrșitor al acestei lucrări a fost înfățișat de proorocii Vechiului Testament ca Domn al păcii, slujitorii Bisericii ortodoxe, împlinind lucrul Domnului nostru Iisus Hristos sînt slujitori și ziditori ai păcii.

De aceea, ascultînd chemarea Mîntuitorului și mergînd pe urmele marilor dascăli ai creștinătății, nu voi conțeni să propovăduiesc pacea, strîngînd în jurul meu pe toți clericii și credincioșii, pentru a aduce obolul nostru curat la înfăptuirea unei păci trainice în lume.

Cu aceste gînduri începînd păstoria mea în acest strălucit scaun,

aduc mulțumire Ministerului Cultelor care a recomandat Guvernului Republicii noastre populare să propună Prezidiului Marii Adunări Naționale confirmarea alegerii și numirii mele în scaunul de Arhiepiscop de Alba-Iulia și Sibiu și de Mitropolit al Ardealului, Crișanei și Maramureșului,

aduc mulțumire Guvernului pentru largă înțelegere pe care o arată vieții noastre religioase,

aduc mulțumire Prezidiului Marei Adunări Naționale pentru increderea pe care mi-a acordat-o prin confirmarea ridicării mele în înalta treaptă de păstor al Ardealului,

aduc mulțumire Înalt Prea Sfinților și Prea Sfinților membrii ai Sfîntului Sinod al Bisericii Ortodoxe Romîne, în frunte cu P. F. Patriarh Justinian, care

m-au primit cu dragoste în mijlocul lor și-i asigur de toată dragostea și rîvna mea spre binele sfintei noastre Biserici Ortodoxe.

Cuvînt deosebit de mulțumire aduc înalților ierarhi ardeleni care mi-au dat imbrățișare frățească la ridicarea mea pe acest scaun, și-i asigur de toată colaborarea mea, rugîndu-i stăruitor să nu mă lipsească de înțeleapta lor povățuire.

Iar fiilor mei duhovnicești, care m-au primit cu atîta căldură, le împărtășesc arhierescă binecuvîntare, rugînd pe Dumnezeu să trimeată harul său peste ei, în toate zilele vieții lor.

I. P. S. nostru Mitropolit Iustin binecuvîntează pe credincioși. Corul cîntă: „Pe Stăpînul . . .”

Se săvîrșește apoi polihroniul pentru Prea Fericitul Patriarh Justinian, I. P. S. Mitropolit Iustin, I. I. P. P. S. S. Mitropolii și P. P. S. S. Episcopi membrii ai Sfîntului Sinod și P. P. S. S. episcopi și arhieriei prezenți, pentru conducătorii Republicii Populare Romîne, pentru dreptcredincioșii creștini. Corul răspunde cu imnul patriarhal, cu imnul mitropolitan și cu „Mulți ani trăiască”.

După terminarea Te-Deumului, înalții oaspeți se îndreaptă spre reședință. I. P. S. nostru Mitropolit Iustin binecuvîntează credincioșii, care umpleau Catedrala și drumul dela Catedrală la reședință.

La reședință se fac prezentările de rigoare, cînd șefii cultelor, reprezentanții autorităților, consilierii și profesorii teologi, membrii Adunării Eparhiale, delegații din alte eparhii etc. salută și felicită pe noul Mitropolit.

Imediat după această recepție, la orele 14, se servește masa în aula și sufrageria Institutului Teologic.

Masa oficială dela Institutul Teologic Universitar

La orele 13,30 înalții oaspeți și alți participanți la festivități, s-au întrunit în aula Institutului Teologic Universitar, la masa oficială oferită cu prilejul instalării Înalt Prea Sfințitului nostru Mitropolit Iustin, de către Sfînta Arhiepiscopie de Alba-Iulia și Sibiu.

Spațioasa sală de festivități a Institutului Teologic Universitar din Sibiu, imbrăcuse haină

așezat în jețul său de arhieru al Legii celei nouă, domină peretele din față. Dedesuptul acestei icoane — artistic executată — inscripția de salut destinată noului nostru Arhipăstor: „Pre Stăpînul și Arhierul nostru, Doamne îl păzește intru mulți ani!” De-o parte și de alta a icoanei, tablourile Prea Fericitului Patriarh Justinian, Mitropolitului Andrei Șaguna și al

Aspecte dela agapa din Aula: I. P. S. Mitropolit Iustin mulțumește distinșilor oaspeți.

de sărbătoare. Totul scilpea de curățenie. Miini harnice și pricepute au împodobit-o cu gust, sobru și demn. La intrare deasupra ușii, pe o fișe albă de dimensiuni respectabile, înalții oaspeți erau întâmplați de salutul creștinesc: „Bine este cuvîntat cel ce vine intru numele Domnului!” Înăuntru, imensa icoană a Mîntuitorului

noului nostru Mitropolit I. P. S. Iustin. Lateral, imbrăcate în mătase albă, tablourile Domnilor Gheorghe Gheorghiu-Dej și Dr. Petru Groza, precum și galeria foștilor profesori ai acestui Institut, în frunte cu Gh. Lazăr, cu răposatul Mitropolit Dr. Nicolae Bălan, I. P. S. Mitropolit Vasile al Banatului și P. S. Episcop Nicolae

Colan al Vadului, Feleacului și Clujului. Peste tot flori, — multe flori — și multă tinerețe, căci studenții teologi sînt mîna de ajutor a organizațiilor festive, cari primesc pe distinși oaspeți.

În fruntea mesei la loc Domnul Dr. Petru Groza, Prea Fericitul Patriarh Justinian și I. P. S. Mitropolit Iustin, membrii ai Sfîntului Sînod, reprezentantul Guvernului, șefii ai cultelor și membrii ai familiei Arhiepiscopului nostru.

La timpul potrivit, au început toasturile în cinstea noului Mitropolit al Ardealului.

Cel dintîi a luat cuvîntul Eminentă Sa Domnul Dr. *Friedrich Müller*, Episcopul Bisericii Evanghelice C. A. din R. P. R. Prezintă felicitări Arhiepiscopului Mitropoliei Ardealului din partea Bisericii pe care o conduce, Eminentă Sa i-a urât I. P. S. Mitropolit Iustin să continue opera binecuvîntată a înaintașilor săi de scaun, cu spirit de răspundere față de lumea nouă ce se alcătuiește din epocile transformări ale timpului nostru. Reședința Mitropoliei ortodoxe a Ardealului și reședința Episcopiei C. A. din Transilvania au fost stabilite la Sibiu cam în același timp. Între credincioșii și conducătorii acestor două biserici s-au încheiat dintru început raporturi de cinstire reciprocă și de înfrățire creștinească. Roadele acestei binecuvîntate coexistențe le arată starea înfloritoare a comunelor cu credincioși păstoriți de preoții bisericilor ortodoxă și evanghelică C. A. Baza de nezdruncinat a acestei coexistențe a fost așezată în vremea Reformațiunii, cînd Biserica Evanghelică a oferit preoșimii ortodoxe romîne Sfînta Evanghelie în traducere romînească, ferindu-se să facă prozelitism confesional. Documentele timpului acela stau mărturie despre bucuria cu care au fost primite aceste traduceri de către clerul și credincioșii ortodocși romîni. De pe această bază trainică pornim colaborarea noastră viitoare, în toate acțiunile folositoare bisericilor noastre și patriei noastre iubite, Republica Populară Romînă. Faptul că I. P. S. Mitropolit Iustin a fost profesor de Noul Testament și posedă o orientare clară în problemele vremii, este chezașia despre roadele ce le putem aștepta dela colaborarea bisericilor noastre.

Eminentă Sa Domnul *Kiss Alexa*, Episcopul Cultului Unitarian a rostit în limba maghiară o scurtă și însuflețită alocuțiune, dînd expresie simțămîntelor de frățietate și prietenie care îl leagă de toți slujitorii Bisericii Ortodoxe Romîne din R. P. R. și de slujitorii celorlalte culte. Mitropolia Ardealului — a spus Eminentă Sa — este o instituție istorică de mare însemnătate nu numai pentru Biserica Ortodoxă Romînă, ci și pentru celelalte confesiuni și popoare conlocuitoare. Ca și înaintașii săi de scaun, I. P. S. Mitropolit Iustin are numeroase și variate posibilități de acțiune pentru adîncirea înțelegerii și pentru cimentarea înfrățirii confesiunilor religioase și a popoarelor conlocuitoare de pe cuprînsul Transilvaniei. Incheie felicitînd pe I. P. S. Sa și urîndu-i spor deplin în exercitarea înaltei sale misiuni arhipăstorești.

Eminentă Sa Domnul Episcop *Argay Gheorghe*, (Cluj), salută pe noul Mitropolit ortodox al Ardealului din partea Bisericii Evanghelice Sinodo-Presbiteriene din RPR., urîndu-i păstorie îndelungată și pașnică, aducătoare de roade alese pentru adîncirea înțelegerii și înfrățirii cultelor și națiunilor conlocuitoare din Ardeal.

În numele Eminentăi Sale Domnul *János Vászrhely* și al Bisericii Reformate din R. P. R., Domnul lociitor de episcop Dr. *David Gyula* salută cordial pe noul Mitropolit al Ardealului, arătînd că trei sînt elementele care apropie și înfrățesc cele două Biserici: comunitatea propoveduirii Evangheliei Domnului nostru Iisus Hristos, comunitatea pămîntului locuit și muncit de credincioșii lor și comunitatea de năzuință și de luptă pentru apărarea și consolidarea păcii popoarelor și pentru întărirea patriei noastre.

În numele P. S. Episcop romano-catolic de Alba-Iulia, *Márton Aron*, Părintele Canonic și Prof. univ. *Francisc Farago*, prezintă felicitări I. P. S. Mitropolit Iustin.

În numele Arhiepiscopiei romano-catolice de București și a vicarului ei general, Monseniorul Canonic Dr. *Stanislau Traian Iovanelli*, Părintele Arhidecan *Emanoil Kreis*, prim-protopop rom.-cat. de București, exprimă bucuria de-a putea saluta așezarea în scaunul mitropolitan dela Sibiu a unui ierarh care pe lîngă erudiția teologică, a înțeles sensul vremurilor noi și aspirațiunile credincioșilor spre un viitor mai fericit și pașnic.

Atmosfera de libertate religioasă statornicită în patria noastră sub regimul democrat popular, se manifestă și prin aceea că astăzi toate cultele arată înțelegere reciprocă și colaborează spre binele credincioșilor lor și pentru înflorirea scumpei noastre patrii. Își exprimă convingerea că arhipăstoria I. P. S. Mitropolit Iustin va contribui la înflorirea tradițiilor de înțelegere reciprocă între bisericile străvechi din țara noastră.

P. C. Prot. stavr. *Sabin Truția*, vicarul Episcopiei Vadului, Feleacului și Clujului, a vorbit în numele clerului Eparhiilor sufragane ale Mitropoliei Ardealului, dînd expresie bucuriei pe care preoșimea revenită o simte din prilejul așezării la cîrma Bisericii ortodoxe din Ardeal a unui Arhipăstor capabil să ridice pe culmi de lumină învățătura de credință, să păstreze disciplina clerului și să călăuzească turma dreptcredincioasă pe căile mîntuirii veșnice și ale propășirii.

Darul arhieriei, pogorît asupra I. P. S. Sale, înalta cultură teologică pe care și-a agonisit-o și greutățile cu care a luptat din copilărie, sînt chezașie despre reușita ostentelor ce le va desfășura în slujba Bisericii noastre și a poporului dreptcredincios.

Referindu-se la actul unificării bisericesti a Romînilor din Ardeal, P. C. Sa a arătat că visul marelui Mitropolit *Nicolae Bălan*, de-a fi toți frații împreună, s-a împlinit. Acum nu mai sîntem „noi” și „voi”, ci o turmă și un păstor. Dacă pe alocurea se mai manifestă unele nemulțumiri, aceasta nu trebuie să ne neliniștească, bineștiind că ele purced din lipsa de înțelegere a unora față de marile porunci ale istoriei și ale progresului. Creanga uscată nu poate împiedeca codrul să înfrunzească.

Noul Arhipăstor al Bisericii ortodoxe din Ardeal va adînci și consolida actul istoric al reîntregirii noastre bisericesti, chivernisind talanții primiți cu cea mai caldă tragere de inimă față de Biserică și Patrie.

P. C. Prot. stavr. Prof. Dr. *Ioan G. Coman*, rectorul Institutului Teologic Universitar din București, în numele delegației acestui Institut, exprimă duios și cald simțămîntele de prețuire și dragoste pe care colegii de pînă acum ai I. P. S. Mitropolit Iustin le nutresc față de Arhipăstorul Bisericii ortodoxe din Ardeal, precum și nădejdele ce le leagă ei de misiunea ce o va desfășura I. P. S. Sa. Accentuează că I. P. S. Mitropolit Iustin este legat demult și indisolubil sufletește de Ardeal.

P. C. Prot. Dr. *Sofron Vlad*, rectorul Institutului Teologic Universitar din Sibiu, în fraze limpezi și cordiale, exprimă satisfacția ce o simt ostentorii acestui Institut, de-a putea saluta în mijlocul lor pe Domnul Președinte al Prezidiului Marelui Adunări Naționale a Republicii Populare Romîne, Dr. *Petru Groza*, pe Prea Fericitul Patriarh Justinian și toată cununa de înalți oaspeți, veniți la Sibiu ca să cinstească prin prezența lor Biserica ortodoxă ardeleană și pe noul ei Arhipăstor, din prilejul înscăunării sale. Institutul Teologic Universitar din Sibiu înțîmpină pe I. P. S. Mitropolit Iustin cu dragoste fiască și cu justificate nădejdi în reușita deplină a înaltei sale misiuni arhipăstorești, pentru că cunoaște și prețuește distincția sa sufletească și aleasa pregătire apostolească, ce și-a agonisit-o și dovedit-o strălucit și pînă acum.

Sub păstoria I. P. S. Sale, Institutul Teologic Universitar din Sibiu va deveni centrul de înțîlnire și colaborare al PP. SS. Chiriarihi din Ardeal și Banat, pentru că el este fiul drag al tuturor celor cinci Eparhii din aceste părți ale țării noastre.

Galeria foștilor săi profesori, inaugurată în sala de festivități a Institutului, arată că destui dintre ei au devenit ocrotitori destoinici de Eparhii. Acest Institut stă la dispoziția celor cinci PP. SS. Chiriarihi din Ardeal și Banat, în toate acțiunile menite să contribuie la înflorirea Sfintei noastre Biserici și la întărirea patriei noastre iubite, Republica Populară Romînă. Incheie urînd I. P. S. Mitropolit Iustin putere multă și viață îndelungată, ca să îndrumeze Institutul Teologic Universitar din Sibiu pe căile drepte deschise de înaintașii în scaun ai I. P. S. Sale.

P. S. Episcop *Andrei* al Aradului evocă în cuvinte așezate momente din luptele clerului și mirenilor dreptcredincioși din Ardeal, purtate pentru triumful constituționalismului bisericesc, democratic, conceput de marele Mitropolit *Andrei Șaguna* și codificat în Statutul Organic. Spiritul acestui constituționalism bisericesc stă astăzi la baza organizării noastre bisericesti din Republica Populară Romînă. Datorită lui — cum afirmă teologii ortodocși de faimă mondială, ca învățatul profesor de teologie dela Sofia [R. P. Bulgaria], Prot. Dr. *Ștefan Țancoff* — vremurile noi ce le trăim nu au găsit nepregătiți pe oameții Bisericii noastre pentru a se asocia la opera de construcție progresistă ce o îndeplinește Statul democrat popular. Biserica noastră se îngrijește de mîntuirea sufletească a credincioșilor ei. Ea colaborează cu Statul democrat popular, se supune legilor lui și îl respectă. Clerul și credincioșii Bisericii noastre duc în viața de obște spiritul creștinesc, care transfigurează viața și o înalță pe culmi de lumină și frumusețe morală.

Toți vorbitorii au fost aplaudați călduros. După ce-și încheiau cuvîntarea, treceau în fruntea mesei, ciocnind paharul cu D-1 Dr. *Petru Groza*, cu Prea Fericitul Patriarh Justinian și cu I. P. S. Mitropolit Iustin.

Întîmpinat cu aplauze furtunoase și cu ovații îndelungi, a luat cuvîntul Domnul Dr. *Petru Groza*.

Cuvîntarea D-lui Dr. Petru Groza

Am avut cinstea P. F. Voastră, Inalt Prea Sfinția Voastră, Prea Sfințiți episcopi și iubiți conmeseni să prezidez astăzi această masă. În calitate de Președinte mi s-a constituit dreptul de a da eu cuvîntul.

Astăzi întimplător eu nu mă gîndeam să-mi dau cuvîntul. O vorbă veche spune: nimeni nu-i profet în patria lui. La București cu ocazia ședințelor sesiunilor Adunărilor Bisericești s-a stabilit o tradiție în decursul anilor. La masa ce se dădea după aceea, aveam eu singur cuvîntul din bunăvoința conmesenilor, care renunțau la cuvînt, cedîndu-mi mie locul. Acum totul s-a petrecut invers; de aceea am ezitat a lua și cuvîntul. Prea Fericitul Patriarh Justinian s-a adresat însă mulțimii de la galerie și a întreat ce este acolo — iar eu i-am răspuns, dar încet la ureche „vocea poporului” și vocea poporului e „Vox Dei” —

inmormîntat pînă acum doi mitropoliți și tare mă tem că al treilea, m-a inmormîntat el pe mine. Eu sînt în stare să fiu atît de altruist și să-i spun „Să trăiești pînă la 120 de ani și mie să-mi lași încă vre-o 20 ani”.

Acești ani mi-i iau pentru simplu motiv, că văd înaintea noastră mari sarcini, care prin greutățile lor și mărirea lor devin grandioase și nu ași vrea să lipsesc de la îndeplinirea lor.

Sîntem pe cale de a înjgheba lucruri întemeiate cu multă jertfă. Am trăit 2 războaie, am trecut peste zile revoluționare. S-a jertfit prea mult ca noi, cei de acum să nu fim la datorie, pentru consolidarea clădirii a ceea ce s-a temeluit prin jertfe. Imi spunea de curînd, un academician, cu prilejul conferinței unor decorații „să fii tot aici, cu noi și la 100 de ani”. I-am răspuns: „Eu voi fi, dar să fii și voi”. A

zînd lupta aceasta a pierdut și Ardealul —, și l-a reluat mai tîrziu, prin ajutoare străine, prin ajutorul țarului reacționar.

Am făcut această privire împrejur, vrînd să subliniez că acest Ardeal este bogat în minunate pagini ale istoriei lui; spre a-l cunoaște, nu trebuie să fii un șoarec de bibliotecă ce răsfoiește cărți prăfuite ca din ele să scoată ceva, ci trebuie ca tu însuși să ai dragoste față de trecutul Ardealului.

Noi ne inspirăm din tradițiile ardele- nești, învățînd din greșelile trecutului, dintre care cea mai mare a fost aceea, că popoarele conlocuitoare s-au lăsat îndușmă- nite, s-au lăsat antrenate în luptă unul contra altuia, în interesul acelor habsburgi care așa, puteau de minune, să ne stă- pînească.

Nu e locul și timpul ca să ne docu- mentăm asupra acestui adevăr, aici. Vreau să fiu scurt și precis; s-a terminat cu acel cîntec „învăjbește-i și stăpînește-i”. (Divide et impera).

Acest cîntec să isprăvește. El mai are unele ecouri rămase din trecut, dar con- statăm cu bucurie că acest cîntec al duș- mănii dintre popoare se isprăvește.

Astăzi cînd popoarele din Ardeal sînt unite, cînd bisericile sînt împăcate una cu alta, eu nu știu cum să le cinstesc îndea- juns. Am trecut la această instalare prin diferite simțăminte, care au culminat într-un sentiment de satisfacție, auzînd minunatele cuvinte ale Inalt Prea Sfințitului Iustin, privind frăția dintre popoarele din Ardeal și urmărînd cu atenție, cuvîntarea Inalt Prea Sfinției Sale, am constatat că a pă- șit cu piciorul drept aici în Ardeal, fiindcă a insistat asupra acestei teme, a analizat și a tras concluziile.

Părea că principala preocupare a cu- vîntării Inalt Prea Sfinției Sale a fost toc- mai mărturisirea voinței de a întări acea- stă frățietate între popoarele și cultele din Ardeal.

Astăzi, Ardealul pășește înainte, pe drumul încheșării frățietății între popoare și culte diferite, sub un nou conducător și un nou steag, pe care-l ține sus, noul mitropolit al nostru Iustin.

Un moment de satisfacție a fost și pasajul care privea revenirea fraților greco- catolici.

Am ascultat cu multă atenție, cum un preot revenit privește problema, nu din punctul de vedere al meschinilor inte- rese personale ale unora, ci prin prisma desfășurării istorice a vechiului nostru po- por, prin prisma interesului poporului nos- tru de a fi solidar, de a nu se lăsa des- binat. Este o veche rană pricinuită tot din calcule imperialiste, care voiau să ne desbina și așa să ne conducă.

Erau realități istorice de pe vremuri și interesele imperialiștilor care au deter- minat trecerea unei părți a romînilor ar- deleni la uniație, dar realitățile istorice nu stau pe loc, ele s-au dezvoltat, s-au des- fășurat și s-a dovedit pentru fiecare minte clară că această dezbinare în decursul celor două veacuri nu ne-a folosit ci ne-a pricinuit foarte mult rău. Eu am trăit acea- stă dezbinare o viață întregă. Tatăl meu a fost și el un preot ortodox și și-a făcut datoria, așa cum trebuie. Apoi bunicul meu atît cel după mamă, cit și cel după tată, și străbunii mei toți au fost preoți orto- docși romîni. Am văzut în interiorul acestei

Inalții paspeși cu re- prezentanții cultelor la înscăunarea I. P. S. Mitropolit IUSTIN.

Cel dintîi și cel mai devotat cre- dincios — așa am învățat din istoria Bi- sericii noastre, — este însuși poporul. Noi, fiii acestui popor, nu facem decît să ne integrăm în sentimentele lui colective, în complexul tradițiilor lui, a tradițiilor sfinte, strămoșești, străvechi.

Prea Sfințitul episcop Andrei, a fost apoi cel de al doilea factor care m-a de- terminat ca să-mi fac singur dreptate, dîndu-mi cuvîntul. S-a declarat ultimul ora- tor. Dar mai este, mai este unul, iar acela precum vedeți, sînt eu.

Incep cu ceea ce am vrut să isprăvesc și mă bucur din tot sufletul meu, și cerul se bucură și-și arată bucuria prin minu- natele raze trimise în această sală, raze binevenite și binecuvîntate, după norii care au trecut asupra Sibiului, atunci cînd am dus pe ultimul drum pe antecesorul Inalt Prea Sfințitului Iustin — pe Inalt Prea Sfințitul Nicolae. Atunci a fost tristețe. Și cerul a plîns — vă aduceți aminte cei prezenți atunci — a plîns din belșug.

Eu am luat cuvîntul să urez Inalt Prea Sfințitului Iustin sănătate și putere de muncă, spor în această muncă și cu gîndul să mai adaug multe la ceea ce ași putea să spun privind viitorul și nădejdea de care vorbea rectorul Coman, al Institutului din București, precum și altele.

Dar nu ași fi vrut să mă descopăr prea mult, să descopăr chiar tot ceea ce se petrece în sufletul meu, lăudîndu-l prea mult înainte, ca și cum ași vrea să mă pun bine cu Inalt Prea Sfințitul Iustin, căci am

trebuit să fac această corectură: „vreau să fiu de față, eu n-am nici-o grabă”.

Ceea ce însă, stăpînește astăzi, ceea ce mobilizează gîndurile și sufletele noastre, este realitatea mare, despre care vorbea domnul David I., reprezentantul prietenului meu, episcopul reformat Vasarhely de la Cluj. Una din cele trei realități, a spus D-sa, este pămîntul acesta al Ardealului. Pămîntul Ardealului, care în decursul veacu- rilor a văzut atîtea și atîtea. Respiră isto- ria din fiecare colț al lui, din văi și munți.

Casa mea zace la umbra zidurilor cetății Deva. Cînd sînt acasă, în fiecare dimineață, eu salut răsăritul soarelui de pe virful acestei cetăți și îmi rotesc privirile peste virfuri și văd pădurile seculare, care acoperă ruinele cetății lui Decebal, apoi privind în altă parte, văd cuibul Corvinilor, care au dat pe acel mare luptător contra semi- lunei — pe Ioan Corvin — care a dat ungarilor pe cel mai mare rege, pe Matei, cel drept; văd munții apuseni ai lui Horia ce-mi sînt în apropiere, iar dincolo de piscuri zăresc sătulețele moșilor lui Avram Iancu. Intorcîndu-mi ochii la Simeria văd acolo ruinele monumentului lui Bem ge- neralul lui Kossuth, care a luptat pentru dărîmarea jugului habsburgic.

Monumentul a fost dărîmat de aceia, care n-au mai vrut să vadă dorința po- porului, dar ne revine nouă sarcina de a-l ridica. Acolo la Simeria, unde se ducea lupta în jurul podului, generalul austriac zicea: „Dacă pierdem podul, am pierdut și Ardealul”, și a avut dreptate, căci pier-

vieți de preoți ortodocși români, cum se înrădăcina tot mai mult această ură, această dezbinare între românii uniți și neuniți.

Știu că în satele în care erau jumătate uniți și jumătate ortodocși, aproape totalitatea energiilor preoților celor două biserici se cheltuia în această direcție. Se certau mereu. Imi amintesc, că venind odată episcopul greco-catolic de la Lugoj, într-o Duminecă chiar când intra în sat, a venit un credincios la tafa și i-a spus; la biserică se trăgeau clopotele pentru începerea slujbei, iar tafa, ca nu cumva episcopul să creadă că-l primește în sunete de clopote, a poruncit să se oprească clopotele.

Apoi imi amintesc, cum preotul greco-catolic pîndea prin gard dacă o fată greco-catolică măritată cu un ortodox, se ducea la Paști la Biserica ortodoxă și dacă o vedea făcea slujbe de afurisenie și blestem împotriva ei.

Prin urmare, pentru ambele părți a fost un mare rău, această dezbinare și pentru poporul român un blestem în decursul vremilor.

Ca încheiere — aduc o reflexie trezită în sufletul meu de unul dintre antevorbitori, care mi-se pare, este prea abstract. A spus: „Pacea numai Dumnezeu o poate crea pe pământ“.

De ce au fost atâtea războaie, iar acum atâtea pregătiri de război? Fiindcă puterea morală, marea îndrumătoare a credinței s-a rupt uneori de realitate. Ideia, chiar și credința, trebuie legată de o problemă a vieții, a vieții popoarelor, a păcii între aceste popoare. Eu așa am învățat: „Ajută-te, ca să te ajute și Dumnezeu“. Deci, pe pământ, pentru pacea popoarelor, trebuie luptat, trebuie activat zi de zi. Plutind în aer, cu cuvinte frumoase și meșteșugit spuse, te pomenești desrădăcinat nu numai de realitățile vieții de toate zilele, ci și de poporul tău, pe care-l conduci ca preot. Vrei legătură cu viața? Coboară-te din înălțimi la enoriașii tăi, intră în sufletul lor și le pune problema aceasta. La atitudini, așa cum eu cunosc că Biserica a luat atitudini pentru cauze drepte și s-a pus în slujba luptei active pentru pace, spre a opri ca nebunia și setea neîncetată după averi, să provoace desfășurarea unui nou război, căci sintem cu toții de acord că un al treilea război, nu va mai fi un război ca cele înfîlnite pînă acum, ci o distrugere generală. În epoca bombei atomice, trebuie să depunem un maximum de efort spre a împiedeca o mare nebunie. De unde sînt toate acestea? Progresul tehnic și științific pășește cu pași uriași înainte, într-un ritm accelerat, dar nu ține pas cu el și progresul moral, dezvoltarea și formarea sufletului omenesc. Sufletul omenesc a rămas înapoi. Observăm atîtea porniri atavice, patimi ce mai sălășluiesc în noi, care trebuiesc desrădăcinate. Bomba nu are suflet, dar omul care o conduce are suflet și sufletul lui trebuie să-l împrumute și bombei; dacă omul are suflet bun, el folosește descoperirile științifice spre binele omenirii, dacă omul este rău, le va folosi spre rău și distrugere. Aici zace adevărul și de aici pornește marea misiune a diferitelor culte și a conducătorilor Bisericii noastre ortodoxe, de a ne ajuta pe noi mirenii, care purtăm grija existenței pămîntești a acestui popor, să formăm sufletele, să le dăm educație, ca să se apropie de nivelul de

progres al științei. Și aceasta o putem face nu numai prin predicile noastre, ci prin atîtea ocazii în care stăm de vorbă cu cei pe care-i conducem. Amvonul, spuneam reprezentantului cultului mozaic din Suedia, care a fost acum de curînd la București, deformează. Stînd sus pe amvon și ascultîndu-ți propria voce în ansamblul sonor și plăcut al Bisericii, unde domină liniștea, ești înclinat să crezi că faci un minunat lucru dînd drumul de pe buze unor fraze armonioase citate din Vechiul sau Noul Testament. Amvonul te deformează, dacă nu cobori pe pământ, la oamenii mici și mari și aici, la aceștia, să te interesezi de problemele vieții măruntă sau mari, să stai alături de popor, să-ți pleci urechea la năzuințele lui și să te identifici cu ele. Astfel din viață vei desprinde adevărul că oamenii muncii vor să-și îmbunătățească condițiile de viață, să fie stăpîni pe pămîntul pe care-l muncesc, să scape definitiv de orice exploatare.

Poporul tinde spre dezvoltare în libertate și bunăstare economică și construiește sub ochii noștri o viață nouă. Il vedem în uzine, coboară în mine, ară ogorul, muncind pentru un viitor mai bun pe acest pământ, pentru o viață cu un nivel mai înalt de trai. Iată năzuințe care se întruchiează în freamătul muncii acestui popor. Coboară-te la freamătul acesta, vorbește-i inimii lui, ajută-l în munca lui. Cel ce spune că pacea vine din cer de-a gata îndeamnă la pasivitate. Pacea se cucerește în muncă și luptă, ea este dragostea de viață și rivnă de a o face din ce în ce mai frumoasă. Atîta am vrut să spun. Săpînti sat.

Și acum o observare referitoare la ceea ce a spus Prea Sfințitul Andrei al Aradului despre bătrînețe. Am fost deunăzi la Timișoara la un Congres al medicilor și savanților și auzind pronunțîndu-se cuvîntul de „bătrînețe“, am spus acolo acestor competenți: „Nu există bătrînețe și nici tinerețe, ci există numai dragoste de viață, iubire de a trăi. Dacă nu ești îndrăgostit de viața aceasta, care este cel mai mare dar al cerului, nu meriți să respiri nici aerul acesta. Dragostea de viață care se manifestă în muncă asiduă, în îmbrățișarea problemelor mari și mici, în efortul de a o face frumoasă, în a ajuta ca condițiile de viață să fie mai bune, tot mai bune, pentru toți cari muncesc, în a sta veșnic în picioare, — aceasta este tinerețe. Am văzut atîția tineri — bătrîni și atîția bătrîni — tineri. Să rămînem la dragostea de viață, înțelegînd astfel această viață și trăindu-o și pentru colectivitatea din care facem parte, pentru a ajuta și frățietății între popoarele noastre

Iată la ce sarcini vă chemăm să ne ajutați. Înalt Prea Sfințite și astfel, întăriți în patria comună, vom ajuta și omenirii ce luptă, ca să apere pacea.

Ridic paharul în sănătatea noului Mitropolit al Bisericii Ortodoxe Române a Ardealului, urîndu-i să fie vrednic de memoria înaintașilor săi, să păstreze tradițiile străvechi și să fie mereu alături de popor, de vrerile și de munca lui.

Incheind seria cuvîntărilor, I. P. S. nostru Mitropolit Justin a spus următoarele:

D-le Președinte, Prea Fericite Părinte Patriarh, I. P. S. Mitropoliți și P. Sfințiți Episcopi membrii ai Sf. Sinod, Onor. reprezentanți ai cultelor, iubiți ascultători,

Iau cuvîntul pentru a două oară în cursul zilei de azi. De dimineață am vorbit în fața altarului unde adeseori marele meu înaintaș și-a plecat genunchii rugîndu-se lui Dumnezeu — vorbesc acum din celălalt altar, căruia i-a închinat o mare parte din strădania sa marele mitropolit-cărturar Nicolae Bălan.

Lucrarea de sfințire a slujirii arhierestii a fost împerecheată de mitropolitul Nicolae cu lucrarea învățătoarească. Pentru a fi completă slujirea arhierască, la aceste două lucrări se adaugă și latura de păstor. Se înțelege că nu voi neglija niciuna din aceste laturi ale slujbei arhierestii și voi continua pe calea pe care am mers înaintașii mei, fiind pas cu vremea și cu nevoile poporului ardelean.

Am rămas adînc impresionat de frumoasa manifestație pe care credincioșii din această parte a țării mi-au făcut-o astăzi. Imi dau seama însă, că nu mi-au făcut-o mie, ci Mitropolitului Ardealului. Aceasta mă obligă și mai mult de a-mi înțeși puterile pentru a corespunde marilor nădejdi, pe care credincioșii acestei eparhii le pun în conducătorul lor spiritual.

Mulțumesc tuturor celor ce mi-au închinat astăzi un gînd bun; mulțumesc în chip deosebit reprezentanților cultelor religioase, care au finit să salute înscăunarea mea ca Mitropolit al Ardealului.

Vom avea prilejul să ne înfîlnim în lucrarea noastră religioasă, în deosebi în activitatea pe teren de sprijinitori ai poporului nostru muncitor, care își făurește o viață nouă și de sprijinitori ai luptei pentru pace.

Mulțumesc P. F. Patriarh Justinian, I. P. S. Mitropoliți și P. S. Episcopi și membrii ai Sf. Sinod, care au finit să cinstească această sărbătoare cu prezența Lor. Mulțumesc în chip cu totul deosebit D-lui Dr. P. Groza, unul din cei mai vrednici fii ai Ardealului, asigurîndu-l de toată recunoștința și grațitudinea mea.

Mulțumindu-vă tuturor pentru calda manifestație de simpatie pe care ați făcut-o cu acest prilej, vă binecuvîntez și vă urez spor în toate.

La orele 17,30 înalții oaspeți au participat la

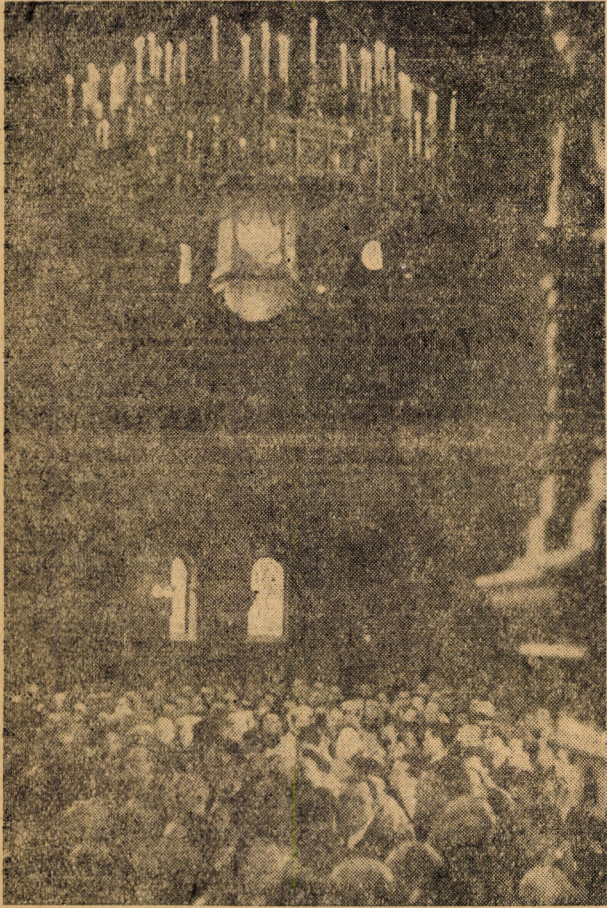
CONCERTUL RELIGIOS

dat în catedrala mitropolitană de către Corul mixt al Catedralei și de Corul bărbătesc al studenților Institutului Teologic Universitar din Sibiu, ambele dirijate de C. Preot Gheorghe Șoima, conf. univ.

În prima parte a programului, Corul mixt al Catedralei — cu concursul solistilor: Doamna Silvia Radu (sopran), Dl. Prof. I. Arsin (bas) și C. Diacon Prof. Vasile Girbu (bas) — a executat următoarele bucăți de concert: „Aceasta este ziua“, de Bortnianschi; „Nu pricep. Curată...“, de G. Cucu; „In tot pămîntul“ și „Paharul min-tuirii“, de G. Dima; „Cine se va sui în muntele Domnului“, de G. Muzicescu; „Sfîntă Marie“, de Franz Schubert; „De tine se bucură“ și „Cu trupul lui Hristos“, de G. Dima; „Concert la Invierea Domnului“, de G. Muzicescu; „Pe pămînt pace“, de G. Șoima.

În partea a doua a concertului, Corul bărbătesc al studenților Institutului Teologic Universitar din Sibiu a executat compozițiile: „Milu-

„Iește-mă Dumnezeule“, de G. Cucu; „Cerurile spun“, de Davidoff; „Psalm“, de G. Șoima; „Sfânt e Domnul Savaot“, de G. Dima; „Și era la ora șasea“, de E. Mandicevski; „Tatăl nostru“, de C. Porumbescu; „Sfânt, Sfânt, Sfânt“, de G. Cucu.

In timpul Concertului religios.

O mulțime imensă de credincioși umpluse pînă la refuz spațioasa Catedrală mitropolitană, ascultînd cu reculegere concertul.

În seara aceleiași zile, după o cină frugală servită la Institutul Teologic Universitar, înalții oaspeți — în frunte că Domnul Dr. Petru Groza — au părăsit orașul Sibiu, îndreptîndu-se cu trenul special spre București.

A doua zi Prea Fericitul Patriarh Justinian a plecat spre Dragoslavele. Tot atunci, s-au înapoiat pe la casele lor ultimii oaspeți ai mărețelor festivități dela Sibiu.

Marti, 20 martie a. c., I. P. Sf. Mitropolit Iustin a plecat la Sfînta Minăstire Brincoveanu dela Simbăta de Sus, spre a se ruga pentru odihna sufletului marelui său înaintaș de scaun, Mitropolitul adormit întru Domnul, Dr. Nicolae Bălan.

Festivitățile dela Sibiu s-au bucurat de-o reușită deplină. Cei ce au ostenit cu organizarea lor și toți cei ce au veghiat la buna lor desfășurare, pot fi pe deplin mulțumiți: au întîmpinat frumos, corect și demn arhipăstorirea plină de făgăduințe a Inalt Prea Sfințitului Mitropolit IUSTIN al Ardealului.

Instalat în scaunul mitropolitan din Sibiu într-o zi cu soare și adieri primăvăratică, primit cu suflete deschise de întreg clerul și credincioșii din Ardeal, înconjurat de frățeasca simpatie a reprezentanților celorlalte culte, noul Mitropolit, înzestrat cu daruri bogale, va continua cu vrednicie marile tradiții ale Ardealului ortodox și va da un nou avînt vieții bisericesti și colaborării clerului și credincioșilor la lupta pentru pace și munca întregului popor.

Strîns uniți în jurul Mitropolitului nostru pășim înainte spre noi realizări și prin vrea și rîvna noastră de muncă cinstită în ogrorul Bisericii și al Patriei, aducem urare sinceră Inaltului Ierarh:

Mulți ani de rodnică și luminoasă arhipăstorie!

Telegraful Român

NOTĂ: Reportajul cu alegerea, hirotonirea, învestitura și instalarea I. P. S. Mitropolit IUSTIN a fost scris de: Al. Cerna-Rădulescu, Gr. T. Marcu și N. Mladin.

IUSTIN

DIN MILA LUI DUMNEZEU ARHIEPISCOP AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMÎNE DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU ȘI MITROPOLIT AL ROMÎNILOR ORTODOCȘI DIN ARDEAL, CRIȘANA ȘI MARAMUREȘ

Iubitului cler și popor dreptcredincios har, milă și pace de la Dumnezeu Tatăl și de la Domnul nostru Iisus Hristos.

„Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim întrînsa“.

Iubiții mei fii sufletești,

Mulțumim Părintelui ceresc că ne-a învrednicit să prăznuim și în acest an, cu pace și sănătate, luminată zi a Învierii Domnului și Mintuitorului nostru Iisus Hristos, „praznicul praznicelor, sărbătoarea sărbătorilor, Paștile cele mari și preacinstite“.

Ănul trecut, de Sfintele Paști, marele mitropolit Nicolae v-a vorbit pentru cea din urmă oară. Cîteva luni mai tirziu, în ziua praznicului Schimbării la față, Dumnezeu a chemat la Sine pe acest vrednic slujitor care, vreme de o jumătate de veac, a fost dascăl luminat și părinte iubitor al clerului și credincioșilor ortodocși din această de Dumnezeu păzită eparhie. Între noi, pomenirea lui se va face din neam în neam, iar faptele lui mari vor fi pururea pildă și îndemn pentru urmași.

Din mila lui Dumnezeu, încredințîndu-se smereniei mele cirja arhipăstorească, pe care a purtat-o cu cinste vrednicul meu înaintaș mitropolit Nicolae, vă trimit acum întîiul meu cuvînt de creștinească învățătură și de părintească povață, în această mărită zi a Învierii Domnului nostru Iisus Hristos.

Pogorînd din cer, un înger, cu înfățișare luminoasă ca fularul și cu îmbrăcămîntea albă ca zăpada, a rostogolit piatra de la ușa mormîntului și s-a așezat deasupra ei, arătînd celor care veneau acolo că mormîntul este gol și vestînd că Iisus a înviat.

Mintuitorul nostru Iisus Hristos s-a arătat apoi femeilor mironosițe, s-a arătat ucenicilor Săi, s-a arătat la o mulțime mare de credincioși, făcînd îndeobște dovada învierii Sale.

Mari și minunate fapte a săvîrșit Mintuitorul în toate zilele viețuirii Sale cu trupul printre oameni. Dar învierea Sa din morți este cununa întregii Sale lucrări minuitoare în lume, este dovadă de netăgăduit a puterii Sale dumnezeiești, este izvorul vieții noastre duhovnicești.

Cu cuvîntul Său, Domnul nostru Iisus Hristos a alungat moartea, smulgînd din brațele ei pe fiica lui Iair; cu atingerea mîinilor Sale, El a întors de la drumul spre groapă pe fiul văduvei din Nain; cu ruga Sa, El a scos din putreziciunea morții pe Lazăr. Și peste toate acestea, pentru a ne da nouă viață, El a omorît

Iubiții mei fii sufletești,

Sfînta Scriptură ne spune că, a treia zi de la așezarea trupului Domnului nostru Iisus Hristos în mormînt, după înfricoșata Sa moarte pe Golgota, mare cutremur de pămînt a fost în vremea cînd se lumina de întîia zi a săptămîinii, adică în ziua pe care noi o numim Duminică sau ziua Domnului. În clipa aceea Domnul s-a sculat din morți.

moartea, ridicîndu-se cu mărime a treia zi din mormînt.

De minunea învierii lui Hristos se bucură neîncetat cetele îngerești, cîntînd cîntare de biruință în jurul scaunului Părintelui puterilor. Se bucură sfinții, mucenicii și mărturisitorii dreptei credințe, în corturile lor nevăzute, slujitori făcîndu-se Fiului lui Dumnezeu. Se bucură întreaga

Biserica înveșmîntată în strălucitoarea lumină a Duhului Sfînt, prăznuind ziua cea mare a învierii.

Firea însăși este pătrunsă în aceste zile, de obșteasca noastră bucurie, cum spune Sfîntul Grigorie de Dumnezeu Cuvîntătorul: „Crăiasa anotimpurilor, primăvara, întîmpină cu strălucire pe crăiasa zilelor, praznicul Paștilor, și prinoase îi aduce tot ce este mai strălucit și mai plăcut: acum, cerul este mai luminat; acum, soarele stă mai sus pe bolta cerului și mai aurit se arată; acum, crugul lunii este mai luminos și spuza stelelor mai curată; acum, valurile cu țarmurile se îmbrățișează, norii cu raza soarelui, văzduhul cu vînturile, glia cu roadele sale; acum, izvoarele și-au limpezit undele; acum, apele mai îndestulătoare se revarsă...; acum, livezile se umplu de mierească și semințele încolțesc...”.

Așa cum auzim și în frumoasa cîntare de Paști: „Acum, toate de lumină s-au umplut, și cerul și pămîntul și cele de dedesupt: Hristos a înviat din morți cu moartea pre moarte călcînd și celor din mormînturi viață dăruindu-le”.

Iubiții mei fii sufletești,

Înfățișîndu-vă acestea, din adîncul sufletului meu pătruns de prisositoare dragoste părintească față de voi toți, vă aduc aminte că praznicile rînduite de Sfînta noastră Biserică nu sînt numai soroace de pomnire a toate cite Dumnezeu Tatăl, Dumnezeu Fiul, Dumnezeu Sfîntul Duh și, cu puterea Sfîntei Treimi, cetele sfinților au lucrat minunat cu noi, ci mai virtos ele sînt trăiri în sufletele noastre ale unor fapte minunate, la săvîrșirea cărora ne-am făcut părtași și noi, prin darul lui Dumnezeu, și de rodul cărora ne învrednicim și noi, din milostivirea lui Dumnezeu. Totodată, ele sînt prilejuri de luminare a cugetelor noastre și de curățire a simțămîntelor noastre, de primenire a întregii noastre vieți și de întărire a lucrării noastre pentru a ne putea bucura, fiecare din noi, de binefacerile pe care Dumnezeu le revarsă din belșug asupra noastră.

Jertfa de pe cruce, coborîrea în iad și învierea Domnului nostru Iisus Hristos alcătuiesc însăși taina mîntuirii noastre. Pe ele se întemeiază tot așezămîntul credinței noastre creștinești; din ele izvorăște izbăvirea noastră de sub puterea celui rău; ele sînt cheazășie trainică a învierii noastre.

Hristos s-a jertfit pe cruce și păcatul moștenit de noi de la Adam s-a spălat. Prin răstignirea Mîntuitorului s-a astupat prăpastia săpată între Dumnezeu și noi de răutatea păcatului. După cuvîntul Sfîntului Apostol Pavel, „ne-am împăcat cu Dumnezeu, prin moartea Fiului Său, făcîndu-ne părtași morții Sale, prin botez” (Rom. V, 10).

Hristos a deschis porțile raiului, coborînd în iad, și pecețile împărăției întunerecului, în care erau ținuți cei lipsiți de har, s-au rupt. Sufletele celor adormiți cu nădejdea în venirea lui Mesia au dobîndit puterea de a se slobozi de sub stăpînirea celui rău.

Hristos a înviat și cei ce cred în El „nici să moară nu mai pot căci sînt la fel cu îngerii și sînt fiii lui Dumnezeu de vreme ce sînt fiii învierii” (Lc., XX, 36). „Eu sînt învierea și viața, a spus Mîntuitorul, și

cel ce crede în mine va fi viu chiar dacă va muri. Și oricine este viu și crede întru mine în veac nu va muri” (Ioan, XI, 25-26).

Din nemărginita Sa dragoste pentru noi, Domnul nostru Iisus Hristos a coborît pe pămînt pentru a ne ridica la Tatăl ceresc. Singur fiind Fiu al lui Dumnezeu, El s-a făcut om pentru ca noi, oameni fiind, să ne facem fii ai lui Dumnezeu.

În acest chip, după cuvîntul Sfîntului Apostol Pavel, „făcîndu-ne cu El o singură tulpină, întru asemănarea morții Lui, atunci vom fi părtași și învierii Lui... Și dacă am murit împreună cu Hristos, credem că vom și viețui împreună cu El, știind că Hristos după ce a înviat din morți nu mai moare” (Rom., VI, 5, 8-9).

De acum, stînd în unire cu El, viețuim în pace cu Dumnezeu; de acum, slobozîndu-ne de păcat, avem pace în sufletele noastre; de acum, mergînd cu toții pe aceeași cale, trăim în pace cu toți.

Pentru noi creștinii, pacea adusă lumii de Hristos este darul ceresc din care izvorăște puterea aceea ascunsă, care îndeamnă pe oameni să trăiască în bună înțelegere, în prietenie, în dragoste. Sămînța ei este jertfa de pe cruce, iar rodul ei este fericirea veșnică.

De aceea, Biserica lui Hristos n-a încetat o clipă strădaniile sale pentru viețuirea credincioșilor în pace cu Dumnezeu, pentru înscăunarea păcii în suflete și pentru statornicirea păcii între oameni și popoare.

Iubiții mei fii sufletești,

Pătrunzîndu-ne de înțelesul mării taine a învierii lui Hristos, datorie sfîntă avem să păstrăm cu statornicie darurile revărsate fără încetare de Dumnezeu asupra ființei noastre și să ne arătăm vrednici de ele prin viețuirea noastră creștinească.

Dacă, prin înviere, Hristos a trecut dela moarte la viață, făcîndu-ne și pe noi părtași vieții Lui, se cade, la rîndul nostru, să păstrăm neîntinată taina învierii noastre cu Hristos, umblînd întru înnoirea vieții, după ce ne-am ridicat din moartea păcatului la viața în har și fapte bune.

Sfîntul Apostol Pavel ne tîlmăcește acest adevăr de trăire nouă, cu limpezimea pe care i-a dat-o lumina Sfîntului Duh, cînd scrie în una din epistolele sale: „După cum Hristos a înviat din morți, prin mărirea Tatălui, tot așa și noi să umblăm întru înnoirea vieții” (Rom., VI, 4).

Iar de ne vom întreba ce însemnează aceasta, răspuns bun găsim la Sfîntul Părinte Ioan Gură de Aur care ne spune: „Cînd tu auzi de viața cea nouă, gîndește-te că trebuie să-ți schimbi cu totul purtarea și o mare prefacere să săvîrșești în viața ta... să nu mai ascuți cu nimic de păcat...”

Păstrați, deci, neîntinată credința cea adevărată și țineți cu sfințenie sărbătorile și datinile noastre străbune. Inchinați-vă neîncetat lui Dumnezeu și faceți cereri sfinților să adauge ruga lor la rugăciunile voastre.

În cugetele voastre să odrăslească numai gînduri bune; printre buzele voastre să treacă numai cuvinte frumoase; mîinile voastre să săvîrșească numai fapta cea bună.

Să fie unire desăvîrșită între voi; voința de înfăptuirea păcii între oameni și popoare să stăpînească sufletele voastre; iubirea unuia față de altul să fie legea vieții voastre.

Cu aceste povețe, împărtășindu-vă arhierească binecuvîntare și îmbrățișîndu-vă pe toți cu părintească dragoste, vă întîmpin cu vestirea: **HRISTOS A INVIAT!**

Sibiu, la sărbătoarea Învierii

Domnului din anul 1956.

Al vostru al tuturor de tot binele voitor,

† IUSTIN

Arhiepiscop și Mitropolit

Aceluia ce vine întru numele Domnului

*Azi cetele de îngerii cîntînd binevestește
Un praznic nou pe care Ardealul îl trăește
Primind un nou Vlădică, un sol al bucuriei,
Cu drag să cîrmuiască nava Ortodoxiei.*

*Mitropolia sfîntă-n beteală de lumină
Întîmpină pe Înaltul în flăcări-divină
Și-n sărbătoarea mare din rîuri de mulțime
Urarea fericirii e-n gînduri unanime.*

*Ca Moise proorocul, puterea cîrmuirii,
Ca Solomon vestitul, dreptatea preamării,
Vă deie Domnu-în anii de arhipăstorie
Frumoși ca chiparoșii din biblica gîndire.*

*La sărbătoarea sfîntă puterea nevăzută
În glas de heruvimi un imn binecuvîntă:
Mărire Celui care e dat ca să vestească
Cuvintele vieții la turma creștinească.*

*Ne prosternăm în fața marelui clipe sfinte
Avînd pe Arhipăstorul deaicia înainte
Și-nghenunchiați, potire de inimi, se înalță
Să-I toastăm iubirea și dragostea pe față.*

*În fir de rugăciune curată ca argintul
Străbat a noastre gînduri în zare infinitul,
La Dumnezeu să-i cerem ca-n raze de mărire
Pe Înaltul să-L mîngîie cu-a vieții fericire.*

*Și-n lungă cîrmuire să arhipăstorească,
Învrednicînd cu rîvnă suflarea creștinească
Să urce spre lumină pe alba cărăruie,
Ce duce-n veșnicie spre-a slavei cetățuie.*

*Noi care azi primit-am pe-al nost-Ierarh iubit
Cînd așteptarea noastră de-acum s-a împlinit,
Mărturisim din suflet supunere fiască
Și dragostea ce-n inimi mereu ar să-nflorească.*

Preot Ștefan Tascianu

